

Bronnie
Die The Bronberger

fokus op die landelike leefwyse / focus on country living

Maart/March 2023 Vol.21 No.7

012 734 0522

info@bronberger.co.za

www.bronberger.co.za

gratis/free

Nou ook beskikbaar
via WhatsApp en e-pos

Binne / Inside:

- Reuse toring op Bronberg beplan – bl 9
- Kabeldiewe baljaar met beurtkrag – bl 13
- Dan drink ons die dam skoon – bl 17
- Rolletjie raak langsaam onmisbaar – bl 18
- Kragkarre baan weg na kuierplek – bl 30
- Where you are is who you are – p34

V-TEK

Castrol
AUTO SERVICE

CAR & TRUCK SERVICE CENTRE

Maintenance and repairs on:
Horseboxes • Caravans • Trailers • Tractors

ALL MAKES AND MODELS : VEHICLE • SUV • 4X4 • Trucks
Major service / Timing belts / Wheelbearings / Shock absorbers
Clutch kit / CV joints / Alternators / Auto electrical / Diagnostics
Problem finding / Key programming, spare keys and remotes

MAJOR SERVICE PRICE INCLUDE : DIAGNOSTICS TEST AND VEHICLE CHECK

Major Service	Major Service	Major Service	Major Service	Major Service
Prado/ Fortuner/ Landcruizer/ D4D Hilux R2 450,00	320i / 320d 323i / 330i 330d / 118i 120d R2 650,00	C180 / C200 C220 / C320 A180 / B200 R2 650,00	Amarok R2 450,00 Polo Vivo R2 250,00	Ford Ranger R2 450,00 Fiesta/Figo R2 450,00
Cambelt kit R2 650,00				

For Quotation on any make of vehicle
give us a call on (012) 803 4021 or
Contact Donatella on 071 335 6453

- We do collect and deliver vehicles from and to customers' homes or offices.
- Prices include service parts and labour, but excludes 15% VAT.
- Tractor repair and maintenance on site

Owners: Vince, Costa and Charmaine
Vince and Costa each having over 30 years experience
in the motor trade industry.

012 803 4021 | Vince 082 382 6924
Costa 083 456 7077 | Charmaine 072 632 1447

Managed by Owners Since 2004
SHERE, PLOT 50 GRAHAM ROAD, LYNNWOOD ROAD EXT, PRETORIA EAST

Professionele en omvattende watervoorsiening

- BOORGATPOMPE
- DRUKPOMPE
- SONKRAGPOMPE
- BESPROEINGS TOEBEHORE
- VERVAARDIGING VAN HDPE & LDPE PYPE
- TENKS
- BOORGAT TOETS EN INSTALLASIES
- EN ANDER WATER TOEBEHORE

012 940 0511

www.waterpumpgroup.co.za
admin@waterpumpgroup.co.za

RAYTON
H/v R515 & R104, Jan Ellis Winkelsentrum
MORELETAPARK
De Villebois Mareuilstraat 1267

Besoek ons winkels vir al jou benodigede en professionele diens.

www.inyatigroup.co.za | marketing@inyatigroup.co.za

012 940 0507

98%

is the **success rate** on
boreholes surveyed and
drilled by Inyati Drilling

Borehole Surveys

Borehole Drilling

012 734 0522

Redaksie

•
Verspreiding•
Eienaar-
uitgewersGerhard Kleijn
082 377 6807
gerhard@bronberger.co.zaAngie Kleijn
012 734 0522
info@bronberger.co.za
WhatsApp/Telegram:
083 959 1016**Advertensie:
Navrae en Bespreking**

Bel ons nou vir jou wenner-advertensie in **Die Bronberger**. Ons staan jou by met raad, daad, fotografie en die opstel en uitleg van jou advertensie teen geen ekstra koste nie. Jy kry 'n gratis proef vir goedkeuring voor plasing. 'n Advertensie in **Die Bronberger** bring nuwe voete na jou besigheid. Ons bereik die min ontginde koopkrag in die ooste van, en ten ooste van Pretoria met 'n publikasie wat die mense regtig wil lees. Vra gerus ons gereelde adverteerders of volg die lesersmeeeeling in ons briewekolom.

Bel ons by 012 734 0522 of 082 377 6807 of stuur 'n e-pos na info@bronberger.co.za. Besoek www.bronberger.co.za.

Uitgee deur: Die Bronberger, Posbus 92366, Mooikloof, 0059 Tel: 012 734 0522; Sell: 082 377 6807; Faks: 086 650 7860 E-pos: info@bronberger.co.za Gedruk deur Seriti Printing Digital, Derdepootstraat 318, Silverton

Advertensie & redaksionele navrae en -bydraes
Tel: 012 734 0522 Sell: 082 377 6807

Verspreiding / Distribution: Die Bronberger word teen die middel van elke maand versprei:

Toonbankverspreiding in: Olympus, Zwavelpoort, Shere, Tygervallei, Hazeldean, Silver Lakes, Boschkop, Tierpoort, Rietfontein, Mooikloof, Bashewa, Grootfontein, Welbekend, Bapsfontein, Klipkop, Witpoort, Kleinzonderhoudt, Mooiplaats, Donkerhoek, Pienaarspoort, Kleinfontein, Vaalbank, Valtaki, Cullinan, Rayton, Bronkhorstspuit, Kaalfontein, Faerie Glen, Moreletapark, Waterkloofrif, Menlyn, Wapadrand, Lynnwoodrif, Willows, Equestria en Garsfontein.

Kopiereg

Kopiereg word op alle redaksionele materiaal in dié uitgawe gehou. Terwyl alle voorsorg deur die uitgewer en redakteur geneem word, kan ons nie verantwoordelik gehou word vir enige foute of uitlatings nie.

Bladuitleg
Jeanette 083 258 2665
jeanette@bronberger.co.zaVintage
Graphic Designs**Waardeer julle harde werk****Yvette Otto van Cullinan:**

Baie dankie dat julle ons Gatsby-dag in die Bronnie vermeld het. Ek waardeer dit en ook julle op-die-hoogte-wees van dinge wat gebeur. Waardeer ook Angie en Gerhard se harde werk om so 'n spogtydskrif met soveel mense te deel. Julle gebruik julle skryftalente tot voordeel van 'n wye gemeenskap. Dankie, ek is trots om deel van die Bronnie se leefruimte te wees.

What has become of them?**Clair Smith from Pretoria:**

I don't mean to complain, but we have had some lovely dry weather, surely our local municipality could have made an effort by now to patch (as they never truly fix) the potholes on Graham Road extension going past Farm Barn all the way to Silver Lakes Estate. Every morning it causes congestion as we slow to protect our vehicles. Mind you, I haven't seen a municipal worker on our roads, on the verges cutting and cleaning grass or even sleeping under a tree as they used to, since lockdown. Wonder what has become of them . . .

Dis so mooi!**Emma Koekemoer van Rayton:**

Rayton het 'n sampioen-sirkel gekry. Dit was in Pêrelstraat . . . dis so mooi!

Die sampioen-sirkel in Pêrelstraat

Altyd lekker**Erné Smal van Mooikloof:**

Altyd lekker om eers die elektroniese uitgawe [van **Die Bronberger**] te kry. Ek gaan vinnig deur hom en probeer later die gedrukte uitgawe vir rekord doeleindes te kry. Baie dankie.

Reguit en duidelik**M du Plessis van Elarduspark:**

Ek wou lankal skryf om julle geluk te wens met die maandelikse finansiële bydrae van Jacqui Kruger. Dit is op die man (of vrou) af reguit en duidelik geskryf en gee baie stof tot nadenke en waardevolle wenke. Ek weet waar ek in die toekoms sal aanklop as ek enige finansiële- of beleggingshulp of raad nodig het. *Jacqui se skrywe vorm deel van PSG se advertensie, en ons is bly as jy baat daarby vind.* – Red

Available electronically?**Heidi-Luise Lotze from Grootfontein:**

Is the magazine available electronically? If so, could you send to me too? I don't go out much, so miss them regularly. *We asked Heidi-Luise to send the request to info@bronberger.co.za, stating the area where she resides, for our records.* – Ed

Dié arende was hier!**Hennie Pieterse van Kleinfontein:**

Ek was baie verbaas toe die paar witkruisarende vlak voor ons huis verby vlieg en in 'n sirkel draai. Dit mag dalk die eerste keer in 20 of 30 jaar wees en ek het aan my familie gesê hoe histories dit is wat hulle nou sien.

Wat dit meer die moeite werd maak, is dat ek die artikel (Dié arendegpaar doen saam vlugvertonings oor gebied) in **Die Bronberger** se Februarie-uitgawe gelees het, wat my baie jaloers gemaak het oor hoe die Bronberger-inwoners die gelukke geskook is. Ons woon reg langs die Kleinfontein-nedersetting op die laaste uitvloei van die Magaliesberg, so noord-oos van die Bronberggebied. Ons verloor daaglik van ons mak duive aan 'n blouvalk-paar en geelbekwou. So, ons het vandag (1 Maart) al drie spesies om ons huis gesien, maar was net te stadig om die witkruisarende in vlug af te neem.

Sy was my oor-oumagrootjie**Isabel Groesbeek van Lynnwood Glen:**

Baie dankie vir 'n altyd-lekkerlees Bronnie. Ek verwys graag na die artikel in **Die Bronberger** (Vol 21 no.6; Feb. 2023), p16 by name 'Ons vat Zwavelpoortse vrou se spoor terug tot by Piet Retief'.

Pieter (Piet) Retief (1780-1838) se doop-, huweliks-, asook sterfdokument vermeld hom slegs as 'Pieter'. Ek sien in Wikipedia word onder andere na hom as 'Pieter Mauritz' verwys, maar ek vind tot dusver geen argiefdokument wat dit so vermeld nie. Ek het onlangs ook die vraag op die FAK Fb gevra, maar niemand kon verklaar waar die 'Mauritz' vandaan kom nie? Magdalena Margaretha Viljoen née Retief (15.11.1820-13.06.1884) is my oor-oumagrootjie aan moederskant. Sy is oorlede op die plaas genaamd 'Middelburg', distrik Pretoria en dus nie die dorp nie.

Haar eggenoot sedert 4.12.1836 is Mart(h)inus (as 'Martinus' in doopregister gespel) Jacobus Viljoen (19.07.1817-24.02.1889). Vyftien kinders (sewe seuns en agt dogters) is uit hul huwelik gebore, waarvan slegs vyf volwasse ouderdom bereik het.

My oumagrootjie, Maria Petronella Schutte née Viljoen (1851-1936), was die negende kind en sewende dogter.

Brief verkort. Isabel het baie interessante inligting oor Martinus Jacobus Viljoen gestuur, wat ons graag bêre vir moontlike toekomstige gebruik. – Red

Amper onbegaanbaar**Villiera Smith skryf op die Bronnie se Facebook-blad:**

Ek wil regtig nie kla nie, en ek het niks teen fietsryers nie, maar Lynnwoodweg-verlenging, uit na die plote, is al klaar amper onbegaanbaar vir motoriste.

Na bladsy 6

Ons voorblad

Dié bloukraanvoël se grasiëuse danspassies is ewe belangstellend deur 'n nonnetjie-eend op dié Klipkops dammetjie doggehou. Laurika van der Linde het die foto geneem

Om jou Bronnie maandeliks elektronies te kry, stuur die versoek met jou naam en vanen die omgewing waar jy woon na info@bronberger.co.za. Stuur 'n dergelike versoek per WhatsApp na 083-959-1016 om die elektroniese uitgawe op WhatsApp te ontvang. Dit is gratis.

'n Boerpot-bonus

Welkom by nog 'n uitgawe van **Die Bronberger**. Ná bykans 21 jaar bly dit met elke uitgawe vir ons 'n kosbare voorreg om 'n eie, onafhanklike glanstydskrif vir die gemeenskap van ons gebied te lewer: Gratis te lewer. Die kans is goed dat jy, liewe leser, hierdie woorde op jou rekenaar-skerm of selfoon lees. Want dit raak by die dag duideliker dat die een baie substansiële vernuwings wat langs Bronnie se pad (meer onlangse pad) gebeur het, die daarstelling van 'n elektroniese weergawe van die Bronnie is.

Die aanvraag en versoeke om die tydskrif langs dié weg te ontvang, het ons heel stoute verwagtinge oortref. Sommige van ons was trouens blatant verbaas hieroor. Maar wat beteken hierdie weghol gewildheid van die Bronnie se 'nuwe' elektroniese uitgawe vir ons, vir ons lesers en veral vir ons kosbare adverteerders?

Dit is voor die hand liggend dat die enkel grootste verandering wat daarmee gepaard gaan die wonderlike en welkome feit is dat ons aantal lesers daaglik drastiese groei toon. Dit op sig self is vir ons hier by die Bronnie reeds 'n bevredigende bonus.

Vir ons gewaardeerde adverteerders wat van meet af aan die enigste voedingsaar van jou onafhanklike, gratis publikasie is, is dit 'n boerpot-bonus, kan jy maar sê. Ander 'kenners' van die 'moderne' publikasie-wese het aanbeveel dat ons die advertensiekoste moet 'laai' om aan te pas by die groeiende getal 'elektroniese lesers'. Een het selfs gemeen ons moet ons 'koppe laat lees' oor ons dit nie doen nie. Ons het tot dusvêr nog nie en het nie onmiddellike planne om dit te doen nie.

Die gevolge van ekstra, andersoortige en groeiende blootstelling aan ons adverteerders, glo ons, sal uiteindelik vrugte afwerp deur meer positiewe resultate wat tot meer en toenemend volhoubare advertensies in die Bronnie sal lei.

Ja, dit is 'n onomstootlike feit dat die Bronnie se glansblad oor 21 jaar uiters gewild en gesog onder lesers is. Dié genade het ons lankal met dankbaarheid en deur ongekende terugvoer ervaar. Dié soort terugvoer ervaar ons nou weer oor die elektroniese Bronnie. Ons plaas net enkele uittreksels uit onlangse skrywes ter staving:

Erné Smal van Mooikloof: Altyd lekker om eers die elektroniese uitgawe te kry. Ek gaan vinnig deur hom en probeer later die gedrukte uitgawe vir rekord doeleindes te kry. Baie dankie.

Erika Snyman van die Bronberg-gebied: Hoop julle mense gaan van krag tot krag. Kan julle asseblief vir my op die groep sit vir die maandelikse elektroniese uitgawes.

Stersia Botha van Mooikloof: My Bronnie-lyfie is nou ook elektronies maar aitsa! Ek is steeds propvol goeie, opbouende, essensiële, leersame en tong-in-die-kies binnegoed.

Hendrik Opperman van Witpoort: Dis sulke wonderlike nuus en vertellings en julle het dit, soos altyd, pragtig saamgestel en wat 'n plesier om deur te blaai op my foon.

Neeltjie Zehnder van Monumentpark: Baie dankie vir "my" elektroniese Bronnie. Soos gewoonlik interessante leesstof en advertensies. Die redaksie het weereens 'n pragtige, insiggewende Bronnie saamgestel.

Marlene Vorster van Pretoria: Ek woon ongelukkig nie meer in die area waar die Bronnie versprei word nie. Daarom moet ek dit nou aanlyn lees, wat ook goed is.

Gerhard van Zyl van Moreletapark: Kan ek ook maandeliks u wonderlike tydskrif elektronies kry, asseblief?

LIBERTY STALLE
KINDERPARTYTJIES
PARTYTJIE VENUE OOK VIR ALLERHANDE ANDER FUNKSIES

Kinderpartytjies met 'n verskil

Juanita 082 417 8137
www.libertystables.co.za
info@libertystables.co.za

lets kleins kan 'n groot verskil maak

Vir diagnostiese gehoortoetse, gehoorapparate, batterye en toebehore

Skakel 082 335 5706 Tuisbesoeke vir u gerief

Karien Vermaak Pr. No: 0255238
Naudéstraat 82, Rayton / karienvermaak@vodamail.co.za

van Rensburg Sand
Sedert 1983

Building Sand
Plaster Sand
River Sand
Stone
Filling G5 & G7
Chicken Manure Compost

Tel: 012 548 4531 / 32
Cell: 071 115 8974
E-mail: orders@krosasand.co.za

SMARTSKIP
A DIVISION OF KROSA / VAN RENSBURG SAND
RUBBLE REMOVAL

6m³ Bins

Tel: 012 548 4531 / 32
Cell: 071 115 8974
E-mail: smartskip@krosasand.co.za

Briewe/letters . . .

Vanaf bladsy 5

Om uit te draai vir fietsryers en slaggate is al klaar 'n gevaarlike toestand. Is daar nie dalk alternatiewe roetes vir die fietsryers nie, veral op Donderdae?

Theunis Botha van Pretoria antwoord:

Villiera Smith, dankie vir jou vriendelike versoek. Ek is 'n fietsryer en ons het Saterdag die roete met 'n groep gery. Niemand van ons het geweet hoe die pad daar lyk nie. Die oomblik toe ons daar kom, kon ons nie anders as om met die bergfiets op die teer om die slaggat-gedeelte te gaan nie. Maar nou weet ons om daardie spesifieke deel te vermy. Vir ons vroeg op Saterdagoggend is daar nie baie opsies om uit te gaan na die Ooste se veiliger paaie as juis met Lynnwoodweg nie. En nou praat ek baie spesifiek van padfietsryers. Maar ek glo hulle sal kennis neem. Ek ry gelukkig nie daar op 'n Donderdag nie. Ons vertrou dit word gou herstel! Nie net vir fietsryers nie, maar veral vir motoriste en swaarvoertuie. Vriendelike groete.

What do I do?

Suzette Pretorius writes to dr Liesel van der Merwe:

I've read your article in *The Bronberger* for January 2023. It made me wonder if you could maybe give me some advice on my two border collies. I have two males. Both are sterilized. They sleep in the house at night, but during daytime I keep them outside on the plot. They have frequent bouts of fighting. Luckily it doesn't result in serious injury. I was thinking that, because they are evenly matched, they do not succeed in establishing the hierarchy. It does seem nowadays that the same one is more frequently the loser and that he is scared of the other one – and tries to hide inside the house, which may also cause jealousy if permitted. What do I do?

Dr Liesel answered in her column on page 32. – Ed

Voorwaar 'n seëning

Chérie Prinsloo van Swaeltjie:

Die reën omvou ons al die hele week. Voorwaar 'n seëning om soveel water eenmalig te kan ervaar; gedeeltelike skade in gebiede, maar ook so die antwoord op 'n hulpkreet vir ander. Ons kyk daaglik hoe val die reën en sien hoe ons Vader die aarde seën. Die meisiekind in die foto is Chenique, my dogter, wat die poel water voorwaar geniet na 'n lang dag by die skool.

Chenique Prinsloo

Die ware Skote Petoors

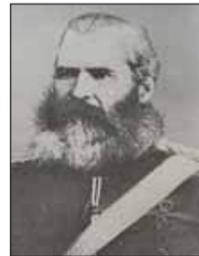
Marian Krogh Nel van Zwavelpoort:

Baie dankie vir die interessante artikel oor Zwavelpoortse vroue terug na Piet Retief in die nuutste Bronnie. As nasaat van Deborah Retief, sal ek net graag 'n fout wat algemeen gemaak word, wil regstel. Deborah en Swart Martiens Pretorius se oudste seun, kommandant Henning Petrus Nicolaas, was nie Skote Petoors nie. Hulle tweede oudste seun, Johannes Lodewyk, is die ware Skote Petoors. Op 20 Oktober 1899 het Lood met die slag van Talana met Krupp-kanonne op die Britse kamp losgebrand. Die tweede skoot het naby generaal Penn Symons se tent geval en een van die opgewonde Boere het "Skote Petoors" geskree. Min wetend dat hy daar en dan 'n nuwe idiomatiese uitdrukking die lig laat sien het. Lood was die pa van Dotman Pretorius, 'n bekende fotograaf in Pretoria. As ek reg onthou was sy winkel in Kerkstraat naby die plein. Dalk 'n volgende interessante storie? Lood is die broer van tant Hannie Preller, en ook van my ouma, Aletta Wilhelmina Krogh. My oupa, DL Krogh, is ook op Pelindaba begrawe. En ja, ek woon ook op Zwavelpoort, omtrent 'n kilometer van die Colyns af.

Lood was my grandfather

Greville Sheard from Pretoria:

'Ons vat Zwavelpoortse vroue se spoor terug tot by Piet Retief' in *The Bronberger's* February edition: Lood Pretorius or Skote Pretorius was my grandfather (my mother's father). The other man is HPN Pretorius: Lood Pretorius's father, founder of the Transvaal State Artillery.

Henning Petrus Nicolaas Pretorius

Major Johannes Lodewyk (Lood) Pretorius
Source: 'Onze Krygsoffisieren'-
Dr FV Engelenburg

Stuier in armbeurs

Snyman Cronjé van die Bronberg-gebied:

Uitstaande soos altyd! Baie dankie [vir die elektroniese Bronnie]. Ek wil ook graag 'n stuier in die armbeurs gooi: Die Apteek@Spar by Eastridge Winkelsentrum (Grahamweg) is absoluut 'n aanwinst vir ons "local is lekker" mense. Die personeel is flink en vriendelik en die dokter langsaan is net so gerieflik naby vir ons ouer garde wat nie meer so ver wil ry in die verkeer nie. Baie dankie weereens vir die Bronnie wat julle stiptelik e-pos elke maand.

Danie Visser
082 809 7488

Daniël Visser
082 529 7220

JUVENTIS

PROPERTIES

Agricultural ■ Commercial ■ Residential

www.juventisproperties.co.za

Batterye

VARTA
BATTERY APPROVED DEALER

Willard
PRESS
BATTERY LEGENDS
083 260 7589
012 997 0464/8
1299 De Villebois Drive
Moreletapark, Pretoria

Willard bied nou ook

Gholf kar

batterye

Skakel ons gerus vir meer besonderhede.

Laat toets jou voertuig se battery by ons. Verwys dan na hierdie advertensie en kry (10%) afslag op enige nuwe VARTA of Willard battery-aankoop voor einde April 2023.

2023 ... 3 redes om aandag aan jou gehoorprobleme te gee:

- Vergemaklik luister na gesprekke
- Verbeter kommunikasie vaardighede
- Verhoog kwaliteit van lewe

2023 ... Geniet beter gehoor!

Kan u gemaklik hoor? Ons help graag!

Tuisbesoeke word gedoen, sowel as gehoortoetse in die gemak van u huis.

SKAKEL VIR 'N AFSpraak: 082 325 4544

Ons doen aflewings!

PRETORIA: Cornwall View Winkelsentrum, H/v Boeing en Pieringstr Elarduspark
BRONKHORSTSPRUIT: Oppidraai Eenheid 8, Marketstr 88, Bronkhorstspuit

LAWNMOWER LEGENDS

SPLINTERNUUT!!!

STIHL FS 230
40.2 cc / 1.55 kW

Ongelooflike waarde vir geld!
Slegs **R 3 995**

NOU praat jy!

STIHL SE 33
Ideaal om dié Herfs stof in u huis te suig, of blaas
Slegs **R 1 695**

STIHL petrol sae nou vanaf slegs **R 2 795!**

STIHL MS 210 (1.6 kW) nou slegs **R 3 795** – in voorraad

STIHL, NATURALLY

#myspacemyway

1299 De Villebois Drive, Moreletapark Pretoria East
Tel: 012 997 0464/8
E-mail: legends@forextrader.co.za
www.legends-power.co.za
Battery Legends & Lawnmower Legends divisions of:
LEGENDS POWER HOLDINGS (PTY) LTD

LEGENDS POWER HOLDINGS

We Strive to Meet YOUR Specialised Needs – DOMESTIC & INDUSTRIAL

Pryse geldig tot 15 April 2023 of solank voorraad hou – tensy anders vermeld; F&WU

Mik na die maan . . . en as jy dit mis, sal jy tussen die sterre land

Ek onthou nog soos gister die dag toe ek my dogtertjie die eerste keer huis toe gebring het. 'n Bondeltjie vreugde met klein pienk voetjies so sag soos malvalekkers, en blou ogies wat my hart gesteel het. Daar is dae dat dit voel of ses jaar in 'n oogwink verby is, en dan is ek verstom oor hoeveel in hierdie kort tydjie verander het.

Tussen geboorte en ouderdom 18 is daar net 6 570 dae, wat heeltemal te vinnig verbygaan. Dis waarom ek graag beklemtoon hoe belangrik dit is om die finansiële beplanningsproses so vroeg as moontlik te begin. Dit is die enigste manier om te verseker dat jy 'n duidelike begrip van jou doelwitte het, saam met 'n strategie wat uitstippel hoe dit verwezenlik kan word.

Tyd wag vir niemand nie, ongeag ouderdom, en daarom moet 'n mens so vroeg as moontlik begin spaar vir kapitaaluitgawes wat ná die skooljare aangegaan sal word. Daar is min studente wat beurse vir tersiële onderrig ontvang, en baie dra die las van studenteleninge indien ouers nie genoeg voorsiening gemaak het nie.

Om te spaar vir die toekoms, is een manier om

jou kind 'n voorsprong in die lewe te gee, maar dit is ewe belangrik om jou kind te leer hoe om met geld te werk. Soos die ou gesegde lui: "Gee 'n man 'n vis en hy het kos vir 'n dag. Leer hom om vis te vang, en hy het kos vir die res van sy lewe." As jy 'n kind van jongs af leer om te spaar, en die voorbeeld stel, sal jy hulle baie makliker motiveer om dit as 'n kernwaarde te aanvaar wat hulle regdeur hul lewe sal toepas.

Dit is 'n eenvoudige les wat hulle maklik met visuele hulpmiddels kan leer om die beginsel te verstaan. Al wat jy nodig het, is 'n glasfles, 'n gemeenskaplike doelwit, en 'n sperdatum. Die volgende stap is om ooreen te kom hoe die bydrae verdeel moet word. As julle saam wil gaan fliek, gee die fles 'n naam soos "fliekaand" en verduidelik dat jou kind byvoorbeeld 20% van die koste moet betaal, terwyl jy die oorblywende 80% sal dek. Elke keer as jou kind sakgeld kry vir huis take wat verrig is, word 'n deel daarvan in die fles gesit, wat jy dan ook aanvul. Sodra julle die mikpunt bereik het, gaan geniet die ervaring.

Kinders sal op die ou end self begin spaar vir goed wat hulle regtig wil hê en wat nie gedeeltelik deur die ouers befonds hoef te word nie. As hulle hierdie basiese beginsel kan

begryp terwyl hulle nog klein is, sal dit hul denkwysse en die manier waarop hulle hul geldsake bestuur, help vorm soos hulle ouer word.

Die samelewing het oor die afgelope 100 jaar oneindig baie verander. Tradisioneel was pa's die hoofbroodwinners wat na die geldsake omgesien het. Vandag is daar baie meer diversiteit en almal moet 'n basiese begrip hê van hoe geldsake werk.

Niemand weet wat die toekoms inhou nie. Dit is ons verantwoordelikheid om die volgende generasie met kennis, begrip en bewustheid toe te rus, sodat hulle die nodige vaardighede sal hê om hulself te onderhou, ongeag hoe hul lewe en verhoudings ontwikkel.

As jy nog nie 'n finansiële plan of belegging in plek het nie en die reis wil aanpak om jou finansiële toekoms te beveilig, kom gerus met ons in aanraking.

Jacqui Kruger
071 491 8004
jacqui.kruger@psg.co.za

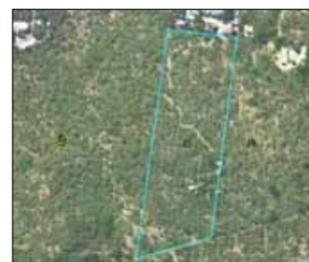
Reusagtige toring op Bronberg beplan

Planne is by die munisipaliteit ingedien om 'n 25 meter hoë Vodacom selfoontoring in 'n ongerepte deel van die Bronberg op te rig.

"Ons is bekommerd oor die omgewingsimpak," sê Lize-Marie Verhoef, op wie se hoewe op die Bronberg die toring beplan word. "Volgens die planne gaan 'n platform van 100 vierkante meter ook gebou word," sê sy. "Die planne is nie duidelik oor of daar 'n pad na die toring toe ook nodig is nie, wat nog tot verdere verwoesting van die fauna en flora kan lei, daarvan dalk ook bedreigde spesies."

Lize-Marie vertel dat Vodacom vir Urban Innovate gebruik om plekke te identifiseer om selfoontorings op te rig en dat sy 'n voorlopige huurkontrak met Vodacom moes teken, hangende die goedkeuring dat die toring opgerig word. Sy moes ook papierwerk teken dat sy vir Urban Innovate toestemming gee om as agent op te tree, "maar op daardie stadium was ek onder die indruk dat dit een van hierdie klein torings is wat 'n mens hier en daar sien".

'n Kennisgewing is op 16 Februarie by die ingang van die Verhoefs se plot opgesit. Dit lui dat Christine Meintjies van Urban Innovate Consulting Bk, die gemagtigde agent

Die toring gaan op dié gedeelte van die Bronberg opgerig word
Bron: Urban Innovate

Volledige besonderhede en planne vir dié toring kon in kantoorure besigtig word by die munisipale kantore, kamer E10, hoek van Basden- en Rabie-strate, Centurion. Die sluitingsdatum vir besware teen die projek is as 16 Maart aange-
dui. Besware kan gerig word aan die strategiese uitvoerende direkteur, stadsbeplanning en ontwikkeling:

Die plek waar die toring opgerig gaan word
Bron: Urban Innovate

CityP_Registration@tshwane.gov.za.
Urban Innovate Consulting se kontakbesonderhede is info@urbaninnovate.co.za of 012-460-0670.

van die eienaar van die restant van gedeelte 101 van die plaas The Willows 340 JR, kennis gee dat hulle aansoek gedoen het by die Tshwane Metropolitaanse munisipaliteit vir die nodige toestemming om 'n telekommunikasie mas op 'n gedeelte van die eiendom te plaas. Die doel van die aansoek is om Vodacom die nodige toestemming te gee om 'n mas en die nodige toerusting op 'n deel van die eiendom op te rig.

"Ná die oprig van die kennisgewing by ons hek, het ek gevra dat Urban Innovate vir my ook die planne stuur en dit is toe eers dat ek sien hulle beoog om 'n 25 meter hoë toring, met 100 vierkante meter platform op te rig," sê Lize-Marie.

Broodblik & Koffiepit
PADSTAL
TOE OP SONDAE
083 445 1608 | Broodblik & Koffiepit | adelekoffiepit@gmail.com
OP DIE R51 SPRINGS PRETORIA PAD TUSSEN PETIT & BAPSFontein | S26° 02.336 E028° 23.477

PSG Wealth Silver Lakes Outeniqua

Jy het nie net 'n meesterplan nodig om jou doel te bereik nie, maar ook 'n **MEESTERBEPLANNER** om jou koers te bepaal.

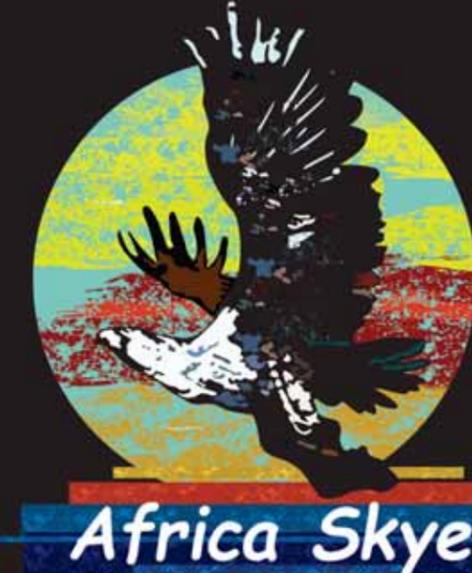
Kantore in Pretoria (Silver Lakes) en langs die Tuinroete (George Sentraal en Mosselbaai Diaz)

- Welvaarddienste**
- Beleggings
 - Aandelemakelary
 - Portefeuljebestuur
 - Testamente en Trusts
 - Finansiële beplanning

Silver Lakes
Hazeldean Kantoorpark
Avocet Corner, 687 Silverlakesweg,
Silver Lakes, Pretoria

T 086 134 8190
E silverlakes@psg.co.za

PSG Wealth Financial Planning (Pty) Ltd is 'n gemagtigde finansiële diensteverskaffer. RFD 728

EVERY SUNDAY
9 AM - 11 AM

AFRICA SKYE VENUE - THE CHAPEL
369 BOSCHKOP ROAD, BOSCHKOP
(AFRIKAANS & ENGLISH)

**FAMILY
PET
CENTRE**

Family Pet Centre
is Lolla se enigste
voorkeur.
Sy is tevrede met
niks minder nie.

DIE GROOTSTE
1-STOP
TROETELDIER-
WINKEL
IN SUID-AFRIKA

SILVER LAKES Hazeldean
Square
Winkel #47
KONTAK ONS: 012 750 0090

CENTURION Centurion
Lifestyle
Centre
KONTAK ONS: 012 941 4825

FOURWAYS Fourways
Crossing
Shopping Centre
KONTAK ONS: 011 033 4600

BESOEK ONS WEBTUISTE WWW.FAMILYPET.CO.ZA

Vir ons geveerde gesin se veiligheid, moet asseblief nie met voëls die winkel binnegaan nie.

TEL: 011 822 8503 / 011 964 1323
FAX: 086 630 2616
sales@gas2u.co.za
www.gas2u.co.za

GPS co-ordinates
-26.0026161 28.4140339
14 Magic Avenue Bapsfontein
(near BP Garage)

We are stockists of
GAS CONSUMABLES

We are stockists of
**GAS NEW
CYLINDERS**

We are stockists of **PORTABLE STOVES**

We are stockists of
**GAS FRIDGES,
FREEZERS
& STOVES**

We are stockists of
**PPE & SAFETY
SIGNAGE**

We are stockists of
**WELDING
EQUIPMENT &
ACCESSORIES**

Every day is pensioners day - less 5% (gas only)

Prices valid until end of March 2023.
T's & C's apply. All prices include VAT

Vrywaring: Die program en uitstalling inligting was korrek op die tydstip van publikasie, maar kan sonder kennisgewing verander.

PRETORIA BUITELUG EKSPLO EN FEES

DIS WAAR JY WIL WEES

29 APR - 1 MEI

LEGENDS ADVENTURE FARM

RHINO PARK, R515 PAD, PTA OOS

Aanlyn Kaartjies

Per Dag:
 R190 / volwassene
 R100 / pensionaris
 R100 / kind 3j - 12j
 R570 / groep v 4

Naweek Kaartjies ook beskikbaar vanaf R250 p.p.

PRETORIA HOU WEER SKOU

Pretoria se GROOTSTE musiekfees en opelugskou gehou by Legends Adventure Farm, net oos van Pretoria

Kampering

Tentedorp & Kampeering Besprekings Beskikbaar.

Glamping vanaf R3847.00 vir 2 mense vir die naweek. Naweek Kaartjies ingesluit.

Eie Tent / Karavaan vanaf R500 per staan plek. Kaartjies uitgesluit.

Kaartjies is ook by die hek beskikbaar teen die selfde prys as aanlyn. (Kaartjhouers wat aanlyn koop staan 'n kans om verskeie pryse, gebrog deur ons vennote te wen.)

Goed Wat Jy Moet BELEEF

Hoenderskou, 8 beesrasse, Kalahari Red Boerbokke, kamele, ponies, miniatuurperdjies, slange, trekkers en implemente, Karavane, bote, motors, 4x4-toebere, kampbybore, sonkragstelsels, lewenstylprodukte. Proteas, Plantland-konseptuin, plaveisel, groeimediums, ornamente en swembaddens. Inleidingsvlugte, tandemvalskermpronge, Flying Lions lê besoek af.

Alles soos in die ou dae, maar by die spoggerige en veilige, Legends Adventure Farm. Jy kry alles onder een dak, toegevoeg in 'n plattelandse atmosfeer wat ons Afrikaanse kuns en kultuur vier.

KAARTJIES EN INLIGTING BESKIKBAAR OP

PRETORIAFEES.CO.ZA

INFO@PRETORIAFEES.CO.ZA | 074 120 0279

Toegewyde speurder trap Jack de Vries se moordenaar vas

Musotho Sitole is in Februarie swaar gevonnissen vir die moord van geliefde Cullinan-inwoner, Jack de Vries, op 21 April 2020. Die 53-jarige Musotho het 'n lewenslange tronkstraf weens moord gekry, 15 jaar vir huisbraak en diefstal, vyf jaar vir die besit van ammunisie, oortreding van die Immigrasiewet, en ongeskiktheid om 'n vuurwapen te besit. Sy vriendin, die 32-jarige Lizah Tshigabe, is met Jack se selfoon in haar besit gevind en het, as begunstigde, vyf jaar tronkstraf gekry, wat vir vyf jaar opgeskort is. Die Bronberger het in Mei 2020 berig dat Jack brutaal vermoor is

by sy woonplek in Magalies-oord op die Zonderwater-gevangenis se perseel buite Cullinan. Sy vrou, Desiree, was toe die adjunkdirekteur van die Dr Fabian Florence Ribeiro behandelingsentrum vir alkohol- en dwelmafanklikes. Jack, wat 'n speurder in die polisie se veediefstaleenheid was, het as dié sentrum se huisvader opgetree. Jack se swaer, Braam Koekemoer, het destyds vertel dat 'n klein venter deur aanvallers gebreek is om in die huis te kom. Toe Jack en Desiree rondom 3 uur die oggend wakker word, was die aanvallers klaar by hulle in die kamer. Jack het verbete terug baklei terwyl

Desiree probeer wegkom het. Sy is gejaag, vasgebind en geslaan. 'n Pistool is teen haar kop gehou en sy is gedwing om die kodes vir hulle bankkaart te gee. Vuurwapens, twee televisiestelle, selfone, 'n duur fiets en ander waardevolle items is gesteel. Desiree kon haarself ná die aanval los kry. Sy het na die bure gehardloop vir hulp en 'n ambulans is uitgeroep. Jack is oorlede net ná die ambulans weggetrek het en die ambulans het terug gedraai sodat Desiree vir Jack kon groet. Op 23 Februarie vanjaar het luitenant-kolonel AC Gertzen, Cullinan-polisiestasie se stasiebevelvoerder,

Speurder-sersant Thabo Chipa

Wyle Jack de Vries

vir speurder-sersant Thabo Chipa, geprys vir die knap speurwerk wat na Musotho se swaar vonnis gelei het. "Die toegewyde sersant Thabo Chipa het onverpoos aan die ondersoek gewerk en het alle leidrade opgevolg wat kon lei na die inhegtenisname, verhoor, skuldigebevestiging en vonnisoplegging," het hy gesê.

Kabeldiewe baljaar oor beurtkrag

Twee verdagtes is op 23 Februarie deur die Boschkopse polisie vir kabeldiefstal in hegtenis geneem. Dié soort diefstal het in tye van beurtkrag erg in die Boschkop-gebied toegeneem. Volgens Boschkopse sersant Yeroboam Mbatsane is die verdagtes, in die ouderdom van 30 en 35 jaar, gevang met Transnet-kabels op hulle 1400

Nissan bakkie. Hy sê dat hulle met 'n roetine polisiepatrolie gevang is en by die stasie aangehou is op aanklag van die besit van gesteelde kabels. Transnet het onlangs gesê dat hulle besorg is oor toenemende vlakke van geweld wat met kabeldiefstal gepaardgaan. Volgens woordvoerder, Mary Papayya, is verskeie Transnet kontrak-sekureiteitsamptenare dood-

gemaak deur misdadigers wat oorhoofse koperkabels gesteel het. Mary het gesê dat dit 'n onhoudbare situasie is en dat drastiese aksie nodig is. Marius Bennett, Transnet-vragspoor se sekuriteit en forensiese algemene bestuurder, het gesê dat dié misdadigers die hoogste moontlike straf moet ontvang wanneer hulle in hegtenis geneem word.

Twee verdagtes is vir kabeldiefstal deur die Boschkopse polisie vasgetrek

Petisie oor hospitaal vir gemeenskap

Dr Deon Lombard van die Raymed Mediese Sentrum wil die Departement van Gesondheid gaan sien om die Cullinan Sorg- en Rehabilitasiesentrum in 'n hospitaal te verander. Hy nooi mense om 'n petisie by sy spreekkamer in dié sentrum in Treurnichtstraat te onderteken. Dr Deon was vir 10 jaar hoof van die sorgsentrum. Dit is op die oomblik 'n hospitaal vir gestremdes, maar volgens dr Deon is dit onderbenut en is daar meer as genoeg sale vir opnames en die stabilisering van siekes voor hulle na tersiêre hospitale oorgeplaas word. Dr Deon sê dat daar 'n groot behoefte in die Cullinan-, Rayton-, Refilwe- en Onverwacht-gebied is vir 'n hospitaal. "Ons is oop vir voorstelle sodat ons aan die werk kan spring en lewensvatbare studies saam met die Departement van Gesondheid kan doen," sê dr Deon. Kontak hom by dr.d.lombard@gmail.com of 012-734-4161.

NEWLANDS GARDEN SANDS

Previously Newlands Garden Centre

We supply:

- Organic Mushroom Compost
- Landscaping Soil • Lawn Dressing
- Building Sand • Plaster Sand
- River Sand • Playpen Sand

Plot 70, Atterbury Road Ext (opposite Mooikloof)

012 480 0211 / 012 480 2094/6 • 071 488 3320 (Whatsapp)

E-mail: fred@newlandsgc.co.za

Het jy gehoor? / Have you heard?

Jakkie Louw se populêre poppekas, 'Felias en Pokkel', is op 21 Maart om 10 vm terug by Atterbury-teater met die tweede Jaco Jacobs boek in die reeks – 'Die Tandemuis kry 'n blaaskans'. Daar is 'n Tandemuis wat net soos Elvis Presley lyk, Eeejonkie Donkie, wat 'n donkie-liedjie sing, en die oulike stoute muis-boeties, Felias en Pokkel. Die vraag is of Patat die kat hulle kan vang. Borsel Vrotte Kokkerottie sy tande? Waar kruip Chris die Verkleurmantjies dié keer weg? Kaartjies kos R130. Die teater is in Daventrystraat 4, Lynnwood Manor. Stuur 'n e-pos na info@atterburytheatre.co.za of info@seatme.co.za.

met 'n fees op 27 en 29 April. Kaartjies vir 27 April (van 10 vm tot 5 nm) kos R195. Kaartjies vir 29 April (10 vm tot 9 nm) kos R230. Alle kaartjies sluit 'n glas en wynproe in. Skakel 082-335-5659 of stuur 'n e-pos: info@shokran.co.za. Kaartjies is by iTickets.co.za beskikbaar.

The Asher's Autumn Market is on 2 April from 9 am to 3 pm at plot 37 Tweedraght on the Boschkop Road. There will be stalls including food, baked goodies, health care products, clothing, jewellery and pet products as well as entertainment for children, live music by American Country singer, Dean Chancy, and tours of the farm to meet the resident animals. Entrance is free and proceeds go to the animals. For info send an e-mail: info@ashersfarmsanctuary.org.

The Pretoria Gin Festival 2023 is on Saturday 25 March from 12 noon to 10 pm at Fire And Wine Venue on the Boschkop Road, plot 43, Zwavelpoort. Guests can expect some of the finest gin in the country, amazing food trucks and live entertainment. General access tickets cost R220 and include a complimentary gin cocktail on arrival. No under 18's. Camp chairs and picnic blankets are welcome, but no food or beverages may be brought into the event venue. Phone the organizers at 083-413-1666.

Die volgende Fijnwyn kos en wynfeeste is Fancy Fijnwyn op 20 Maart van 4 nm tot 9 nm (R450 toegang) en Fijnwyn Bubbles op 21 Maart van 10 vm tot 5 nm (R195 toegang) by Shokran, plot 99, Luiperdstraat, Tierpoort. Behalwe wynproe, kan besoekers smul aan disse by die kosmark terwyl hulle kyk na optredes van musiekkunstenaars. Fijnwyn vier sy tiende verjaardag

'Staan sterk in Afrikaans' word op 15 April om 6 nm by die AfriForum-teater aangebied. Dié jaarlikse musiekkonsert word deur onafhanklike kunstenaars in die Afrikaanse musiekbedryf saamgestel om hulle taal te vereer en 'n gevoel van samesyn te skep. Kaartjies kos R150. Bespreek by afriforumteater.co.za. Die teater is in die Greenlyn Village-sentrum op die hoek van Thomas Edison en 13de Straat, Menlopark.

Wet Nose Animal Rescue Centre has a sleepathon challenge on 1 April. This is a great opportunity to give the furry buddies some love and experience the life of a kennel dog for a full 24 hours. Pamper them with cuddles, run the agility course, give them a bath and groom and relax with a picnic. Challengers must be over the age of 18 or accompanied by a legal guardian. Arrival time is 9 am and you may walk your dog during your

stay, but all dogs have to be back in their kennels by 7 pm. You must walk your dog on the Sunday morning between 8 am and 10 am so that the kennel staff can clean the kennels. The registration fee is R400 and the closing date for registration is 22 March. Booking can be done at 068-328-3121.

Cullinan Conservancy is organising a Harvest Thanksgiving Service on 26 March at 10 am at Casablanca Manor, plot 121 Stamvrug Road, Donkerhoek. Join them in celebrating the new harvest from local farmers. A tea garden is available afterwards. Donations of non-perishable foods will be given to SA Cares Home in Cullinan. Phone Casablanca at 082-772-9983 or send an e-mail: info@casablancamanor.co.za.

Die Pretoria Buitelug Ekspo en Fees is van 29 April tot 1 Mei by Legends Avontuurplaas, Rhino Park op die R515.

Kleurvolle verwelkoming

'n Kleurvolle verwelkoming het op besoekers gewag met Laerskool Tygerpoort se Opedag op Saterdag 25 Februarie
Foto: Verskaf

Fees-ure is die Saterdag van 9 vm tot 10 nm, Sondag van 8 vm tot 6 nm en Maandag van 8 vm tot 6 nm. Besoekers kan uitsien na 'n buiteleue ekspo, vliegtuie, 'n vee-uitstalling, OCSA hoenderskou, trekkers en implemente, 'vintage' trekkers en enjins, proteas, 'n tuinskou, mallemeule, kameelritte, ponieritte en miniatuur perdjies, 'n fotohoekie, tandem valskermspronge, motors en 'n museumuitstalling. Daar is ook 'n musiekfees, verskeie kraampies, volop te e, twee biertente, 'n kuns- en wyntent en gratis trekkerritte vanaf die parkeerterrein tot by die feesterein. Kaartjies se pryse is goedkoper met vroeë aankope en is beskikbaar by pretoriafees.co.za/kaartjies/. Vir verdere navrae, stuur 'n e-pos: info@pretoriafees.co.za.

SOUTHERN SERVICES

"WE KEEP THE WHEELS OF THE INDUSTRY TURNING"

Industrial, Mining, Agricultural & Hydraulic Equipment

Bolts & Nuts • Bearings • V-belts • Oil seals
Hand tools • Sprockets • Couplings
Pulleys • Safety Equipment etc

Visit us at our new bigger premises!

**66 Lanham Street
Bronkhorstspuit**

Tel: 013 932 4281
Tel: 013 935 1411
Fax: 013 932 2821

Email: frans@southernservices.co.za

www.pjprojects.co.za

Reinforced Steel (rebar)
NO DELAMINATION
due to horizontal shear
connection formed
by lattice girder

072 049 9560
012 736 9056

NEW ADDITION:
ELECTRICAL SLAB BOX

CONCRETE HOLLOW BLOCKS

- MANUFACTURING LEADERS IN PRE-CAST RIB & BLOCK SLABS
- 21 YEARS EXPERIENCE
- BEAM STEEL & ADDITIONAL REINFORCING SUPPLIED
- FREE QUOTES
- QUALITY & EXPERIENCE BACKED BY GUARANTEES
- NO HIDDEN COSTS
- NO CRANES REQUIRED
- EXCELLENT AFTER SALES SERVICE
- WALK-IN'S WELCOME

POLY BLOCKS

Tannie Ebie trek haar tentpenne op

Betsie Steyn

En van Cullinan en Rayton se oudste en bekendste inwoners het besluit om haar tentpenne op te trek vir 'n ander heenkome. Ebenhaezer McLaughlin – beter bekend as tannie Ebie – gaan nou op 97-jarige ouderdom in die Immanuel Ouetehuis in Krugersdorp "aftree". Dié tehuis was voorheen hoofsaaklik vir afgetrede sendingwerkers van haar kerk ingerig, maar is nou oop vir ander. Ebie spog graag met haar voorsate uit Frankryk en Duitsland. Sy is op Carolina gebore en is in 1947 as mej Vorster met John McLaughlin getroud. Sy het vier seuns grootgemaak, waarvan twee nog leef. Haar man, John, was 'n elektriesien en het grootliks by myne gewerk – so het hulle by Cullinan se Premiermyn beland. Hulle het onder in Oaklaan in een van die skakelhuise gebly, later in 'n sinkhuis en nog later in 'n ander woning op Cullinan. Vandag is die geskiedkundige klipgeboue in Oaklaan omskep in die toerismekern van die dorp. Sy onthou die toentertydse 'barakke' en die myn se eie kragstasie daar. Ebie is 'n bron van inligting – sy was jare lank betrokke by die Voortrekkers, by die Cullinan-kom-

mando, en daarby was sy ook vir baie jare daar 'n kollektant vir Koopkrag. "Ek was 'n besige mens geweest!" Sy was nou betrokke by die Willem Prinsloo Landboumuseum, het daar gewerk en allerlei demonstrasies soos kersemaak gehou. Ebie het tannie Miertjie le Roux (née Prinsloo) persoonlik geken – ou vriende – en het net mooi herinneringe daarvan. Miertjie het die plaas Kaalfontein geërf en het tot 1976 in die 1880 opstal op die ou plaaswerf gewoon. Ná haar broer se dood in 1976 het sy 16 hektaar van die plaas, insluitende die 1880 opstal en buitegeboue, aan die Nasionale Kultuurhistoriese en Opelug-museum geskenk. Ebie het in 1974 na Rayton verhuis toe daar nog net stofstrate in die dorp was. Die begin van Maart was Ebie se laaste week op Rayton en Nellie, haar regterhand vir 45 jaar, gaan ook nou aftree. Alles staan in houe vir die groot trek en so tussen die geselsery deur noem Ebie dat sy met prins William en Kate was in Engeland by haar seun, John, was. (Hy was 'n oudskolier van Erasmus Hoër in Bronkhorst-spruit.) Daar het sy 'n handige skinkbord met die Union Jack as aandenking

Tannie Ebie McLaughlin
Foto: Nico Erasmus

geky en gebruik dit daaglik. Ebie was jare gelede die posmeesteres op Waterval-Boven. Haar merkwaardige skerp geheue neem haar na vele plekke op die Hoëveld: ál daardie dorpe ken sy soos die palm van haar hand en dan noem sy nog talle mense se name wat sy daar geken het. Sy vertel dat die NG Kerk op Carolina steeds die bewyse van die oorlog dra; die skietgate is nog duidelik sigbaar. In die depressie het haar pa aan die mynwerkers daar vleis verskaf: 'n beesvoorkwart het twee pennies 'n pond gekos en die agterkwart 'n tiekie. Op skool was Ebie baie betrokke by sportaktiwiteite en kultuurge-

leenthede. So onthou sy die tyd met die kwaai politiek: Natte en Sappe. Op 'n keer moes die skoolkoor optree toe generaal Jan Smuts daar was. Hy het met 'n vliegtuig in 'n koeikamp geland ná 'n landingstrook inderhaas daar geskep is, vertel sy. Ebie onthou ene Johannes Prinsloo het baie te sê gehad oor integrasie en segregasie, maar hy het gestruikel oor dié groot woorde, waarop oom Jannie hom spitsvondig aangeraai het om maar lievers dan van "purgasie" te praat. Sy onthou toe Badplaas 'n gesellige bymekaarkomplek was; toe dit nog in sy oorspronklike, natuurlike vorm was. Alles was rof, ongereg en daar was glad nie geriewe nie. As die vrouens wou stort of was, is 'n wit vlag gehys en die manne se vlag was rooi, sodat hulle kon weet wie 'bad' nou. Ebie hou baie van geskiedenis, aardrykskunde en – veral – om met mense te kuier en te gesels. Sy onthou die 1938-hoeksteenlegging van die monument en die tref-fende gesig van die fakkels wat na die koppie gedra is. Omdat daar so baie mense op 16 Desember was, kon sy dié dag se datumstempel nie op haar Voortrekkerkappie kry nie, maar darem die 17de s'n.

Wagte en werkers by wateraanleg aangeval

Aanvalle op sekuriteitswagte en beskadiging van toerusting is glo die rede hoekom dele van Bronkhorstspruit vir weke lank sonder water sit. Raadslid Johannes Bekker het op 27 Februarie laat weet dat dié aanvalle en beskadiging by die Bronkhorstspruitse rou water behandelingsaanleg vyf opvolgende kere in 'n kort ruk gebeur het. Sekuriteitswagte is ernstig in dié aanvalle beseer en daar is groot kommer oor die veiligheid van amptenare. Terwyl daar aan 'n noodplan gewerk word, ry tenkwaens daaglik water vanaf Cullinan en Rayton na

Bronkhorstspruit aan. Dié water word deur Magalies Water op Cullinan gesuiwer en hoogliggende dele van dié dorp is sedertdien op 'n bykans daaglikse basis vir ure lank sonder water. Raadslid Lex Middelberg het teen die einde van Februarie aan munisipale bestuurder, Johann Mettler geskryf dat 15 dae sonder water reeds verby is vir Ekandustria, Ekangala, Zithobeni X8 en X9 en Rhetabiseng. Lex het geskryf dat Bronkhorstspruit se industriële gebied, Ekandustria, lamgelê word deur die gebrek aan water en dat dit werkgeleenthede in gevaar stel. Hy sê

dat gemeenskapsverteenwoordigers aan hom vertel het dat daar geen teken is van herstelwerk aan die pompe en die watersuiweringsaanleg nie. Volgens Lex is die totale ineenstorting van die stelsel die gevolg van 'n gebrek aan onderhoud en die feit dat daar nie geluister is na waarskuwings oor korrupsie deur kontrakteurs wat deur die munisipaliteit aangestel is om aan die pompe te werk nie. Streekshoof, Jabu Mabona, het laat weet dat daar meganiese probleme by die Bronkhorstspruitse rou wateraanleg is en dat kontrakteurs ingekry is om die pompe te her-

stel. Hy het raadslede versoek om die watertenkers na die geraakte gebiede te koördineer. Jabu het bevestig dat werkers en sekuriteitswagte by die suiweringsaanleg in 'n gewapende aanval beseer is en dat die polisie met ondersoek besig is. Sekuriteit is verhoog en Jabu het gevra dat enige iemand met inligting oor dié aanvalle die polisie moet kontak. Gerugte en bewerings dat die polisie ondersoek instel na sindikate wat betrokke is by die watertenkers en wat moontlik vir die aanvalle en vertragsings verantwoordelik is, kon nie amptelik bevestig word nie.

Dan drink ons die dam skoon

'n Inwoner langs Bronkhorstspruitdam het landwyd opspraak verwek toe hy waterhiasinte begin oes en distilleer om jenever te maak. Phillip Peach sê hy doen dit om die probleem met dié indringerplante by mense tuis te bring. Hy beplan nou om sy distilleerderij 'n deel van dié dam se toerismoete te maak en 'n deel van die opbrengs sal gaan om die indringerplante te help beveg. In 'Só veg ons dam se mense teen hiasinte' het Die Bronberger in Februarie berig hoe die gemeenskap skouer aan die wiel sit om waterhiasinte by Bronkhorstspruitdam met natuurlike plaagbeheer onder beheer te bring.

Phillip vertel hoe hy en Paddy Waller, 'n direkteur van die Bronkhorstspruit-opvanggebiedbestuursforum, een aand sit en kuier het en gewonder het hoekom die hiasinte nie in jenever gebruik kan word nie. Phillip het by sy tuis distilleerderij begin eksperimenteer. Eers het hy normale jenever gemaak en waterhiasint-aftreksel en 'n bietjie komkommer bygevoeg. Die resultaat was dit wat hy vandag 'Green Monster' noem. In die begin was hy bekommerd oor die groenkleur en het gedink dat dit mense sou afsit, alhoewel dit glad nie 'na dam' proe nie. Later het Phillip begin om 'Purple Devil' te maak, wat 'n

pers skakering het, soos die hiasint se blommetjies. By dié jenever word die hiasinte van die begin af gedistilleer. Forum-voorsitter, Cara Stokes, sê: "Dit is 'n ongelooflike unieke manier om die hiasint te gebruik om bewussyn van die indringerprobleem te skep.

Phillip Peach Foto: Verskaf

Specializing in

sales of

SMALL HOLDINGS, FARMS & GAME FARMS

STOCK URGENTLY NEEDED!
WE HAVE QUALIFIED BUYERS

RealNet
PROPERTIES

Joop : 083 442 5037 Bees : 082 401 2773 Pieter : 082 321 2313 Liza : 079 299 5495

JP Conradie Boerdery BK

Die Oorspronklike Conradies

ORGANIESE PRODUKTE

Kompos – ideaal vir alle beddings – R316.25/m³

Garden Grow – ideaal vir grasbolaag – R290.95/m³

Landskapsmengsel – ideaal vir blombeddings en groentetuine – R290.95/m³

BTW Ingesluit - Selfhaal Pryse

Vir enige navrae of kwotasies, stuur gerus 'n e-pos na jpcnradieboerdery@gmail.com of admin.man@mweb.co.za
www.facebook.com/JPCnradieBoerderyBK/

Dui asseblief die hoeveelheid wat u benodig aan sowel as die area vir aflewering.

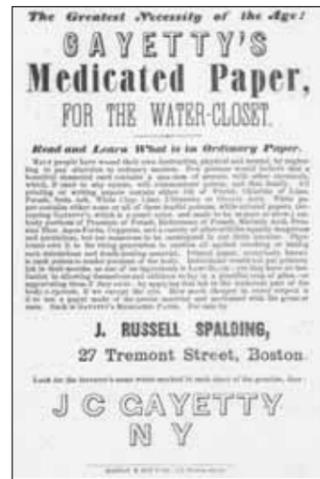
www.jpconradieboerdery.co.za
GPS koördinate: -25.920504 & 28.600459

Maandag tot Vrydag: 07h00-12h00 & 13h00-16h00
Saterdag: 07h00-11h00

Hoe die onnoembare stadig onmisbaar geword het

Angie Kleijn

Al ooit gewonder wanneer mense toilet papier begin gebruik het? Natuurlik vee mense nog altyd af, maar wanneer is goed soos mieliestronke met papier vervang? Of eerder, met papier wat nie 'n ou koerant is nie. As 'n mens kyk na die malle opgaardery van toiletrolle toe Covid-19 die wêreld getref het, is die vraag dalk: Wanneer het iets weg-gooibaar iets onontbeerliks geword? Met die ontstaan van kommersiële toilet papier was dit iets wat glad nie adverteer kon word nie. Niks onder die belt kon in beskaafde geselskap genoem word nie. Mense was skaam om in 'n apteek – ja, apteek, want dit was 'n medisinale middel – daarvoor te vra. Die eerste moderne toilet papier is in 1857 deur New Yorkse entrepreneur, Joseph C Gayetty, uitgevind.

"Gayetty's Medicated Paper for the Water-Closet"
Foto: Library of Congress

Dit is gemaak van manillapapier (hennep) wat met 'n aalwyn-jel saggemaak is en is as medisinale of terapeutiese papier in verpakking met plat velle in, verkoop. Elke

Gayetty se medisinale papier
Bron: pinterest.com

pakkie het 500 velletjies in gehad en is vir \$.50 verkoop. Boonop is Joseph se naam letterlik dinges gemaak omdat dit op elke vel gedruk is sodat jy kon seker wees jy het die regte produk in die hande.

"Hulle het 'n mooi huis, Mamma, maar hulle 'badkamerpapier' maak seer"
Bron: rebresearch.com

Joseph het aangevoer dat dié papier van hom sere genees en aambeie verhoed. Tog was daar elke nou en dan 'n nare verrassing vir die afveër, omdat splinters tog in sommige velletjies bly vassit het. Terloops, dit is eers in 1935 wat 'splintervrye' toilet papier, gemaak deur Northern Company, die lig (of is dit nou die donker?) gesien het. In 1871 het Zeth Wheeler die eerste opgerolde en geperforeerde toilet papier gepatenteer. In 1880 het die Britte die Amerikaners begin volg en British Perforated Paper Company het toilet papier begin produseer. Dié was egter steeds die harde soort individuele velletjies wat in plat kartonhouers verkoop is.

In 1879 het twee broers, Clarence en E Irvin Scott, die Scott Paper Company gestig en begin om rolle toilet papier te maak. Weens die onnoembare aard van hulle produk, wou hulle aanvanklik glad nie hulle naam met die toiletrol laat vereenselwig nie. Die Albany Wrapping Company het hulle eerste rolle bemark en verkoop. In 1902 het hulle die naam Waldorf op die rolle begin gebruik.

In 1871 het Zeth Wheeler opgerolde en geperforeerde toilet papier gepatenteer
Bron: pinimg.com

Die arme Mary kon nie stilsit in die klas nie en die oorsaak was glo harde toilet papier
Bron: vintagenewsdaily.com

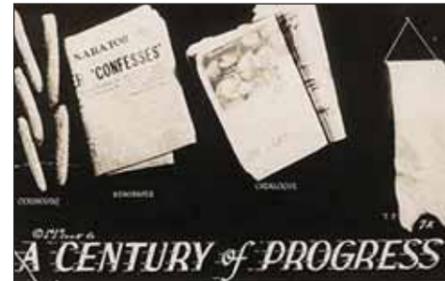

Die Northern "bath tissue" was 100% splintervry
Bron: circleofmamas.com

"John Miller Ltd van Glasgow het ook 'Purolette' en 'Silkine' papier-handelsmerke vervaardig. Hulle waarborg geen verstopping van dreine of gesondheidsbeserings nie
Bron: wingsandfins.tumblr.com

Die verleentheid rondom die gebruik van toilet papier was 'n wêreldwye probleem en niemand wou dit openlik aankoop nie. In 1930 het 'n Duitse papiermaatskappy, genaamd Hakle, 'n slag-spreuk uitgedink wat die aankoopproses aansienlik vergemaklik

het: "Vra vir 'n rol Hakle en jy hoef nie toilet papier te sê nie!" Advertensie-veldtogte het al hoe 'slimmer' begin raak. Teen die begin van die 20ste eeu is meer huise gebou met spoeltoilet-

'n Eeu van vooruitgang – van mieliestronk tot toilet papier
Bron: toiletpaperhistory.net

te binne-in die huis, wat die outydse 'kleinhuise' buite vervang het. Spoeltoilette is aan die binnenshuise pypstelsel verbind en jy kon nie sommer meer enige mieliestronk in 'n diep, donker gat afgooi nie.

Na bladsy 21

Hoe om jouself en jou gesin vir 'n jaar te beskerm teen onreine lug weens verstopte dreine en die gevolglike olikheid en rekenings van dokters en loodgieters
Bron: lolwot.com

Wednesday SPECIAL!
Pasta & Wine
R95
KIDS PASTA FREE

Friday SPECIAL!
500g T-bone, Pap & Sauce
R110
Bookings essential:
012 809 0432
www.ndlovulodge.com
info@ndlovulodge.com
reservations@ndlovulodge.com

Sunday Buffet SPECIAL!
R185
KIDS R75

Blyfontein Kwekery

Spesiale Herfs-aanbieding:

Groot verskeidenheid gevestigde bome in 20 liter sakke slegs R100

Die enigste inry-kwekery in die Ooste

Alles wat jy nodig het vir 'n pragtige tuin!

Anna 083 600 1909 | Pine 082 600 7776 | www.blyfontein.co.za

Maandae – Vrydae: 8vm - 5nm | Saterdag: 8vm - 4nm | Sondag gesluit

Lynnwoodweg-verlenging, 8km verby Hans Strijdomrylaan oorkant Swaeltjie-afdraai

Onmisbaar...

Vanaf bladsy 19

Toiletpapier-advertensies het begin spog dat dié produk aanbeveel word deur dokters en loodgieters. Tog is toiletpapier in die vroeë 1900's steeds as medisinale produk bemark. Teen 1928 het Hoberg Paper Company iets anders probeer. Hulle het 'n handelsmerk, genaamd Charmin, die lig laat sien en het die prentjie van 'n pragtige, sagte vrou as kenteken gebruik.

ScottTissue en Waldorf se advertensie Bron: vintagenewsdaily.com

"How toilet tissue illness is caused" Bron: vintagenewsdaily.com

Die idee was om sagtheid en vroulikheid met die produk te verbind, sodat hulle nie oor toiletpapier se eintlike donker doel hoef te praat nie. Die veldtog was so suksesvol dat Hoberg hulle naam in 1950 na Charmin Paper Company verander het. Vandag leef dié tendens steeds voort en word toiletpapier met alles wat 'sag' is verbind. Seker dié dat prentjies van onskuldige hasies en hondjies, wolkies en vlinders steeds op die papier afgedruk word.

'n Toiletpapier-houer uit Brittanje in die 1890's Bron: The Advertising Archives

Die oorspronklike 1913 'Handifold' toiletpapier-advertensie Bron: etsy.com

Die Charmin-handelsmerk is met die sagtheid van vroue verbind Bron: Neatorama

'n Advertensie vir 'geperforerde papier' uit 1885 Bron: atticpaper.com

Du Plooy Melkery

Jou uitspan-, ontspan-, koop- en kuierplek op die plaas!

Lekker vars plaasprodukte

- Melk • Botter • Jogurt • Kaas • Halloumi Kaas • Feta • Roomys • Tuisgebak
- Gevriesde Jogurt • Soft Serve • Tuisgemaakte Pasteie • Plaaseiers • Konfyte
- Vars Groente & Vrugte • Ingelegde Produkte • Rou Heuning • Verpakte vleis

Kom besoek gerus ons haarsalon!

012 734 4743

Die Pienk-Koei Teetuin

Lekker ligte etes, verversings & versnaperinge

Bring die kinders ... ervaar die plaas!

Kaalfontein 26, tussen Rayton en ou Bronkhorstspruit-pad

Hannelie 083 399 6497 / 012 736 2145
 albie@nes.co.za
 Ma – Sa: 6vm - 6nm | So: Gesluit
 Bankkaart-geriewe beskikbaar

Die waaiertert wat 'n skadu werp

Hy bly in 'n gat in die grond en staan kiertsregop om sy gebied te bespied. Geen wonder die boere het hom 'n waaiertertmeerkat genoem nie. Tog is dié ou, wat met boomklim min te doen het, 'n eekhorning. Die grondeekhorning, *Xerus inauris*, kom gewoonlik in die droër dele van die land voor, alhoewel foto's van hom gereeld in Gautengse wildtuine geneem word. Hy is een van die ses eekhoringspesies wat inheems in Suidelike-Afrika is. Daar is 250 spesies wêreldwyd en hulle is knaagdiers in die familie, *Sciuridae* – van die Griekse woord 'skia', wat 'skaduwee' beteken, en 'oura', wat 'stert' beteken. Dié familienaam, 'die stert wat 'n skaduwee werp', is veral van toe-

passing op die grondeekhorning, wat behoorlik lyk of hy 'n ingeboude sambreel het om homself mee koel te hou. Anders as boomeekhorings oorwinter hulle nie en gaar ook nie kos op nie. Hulle vreet nou en dan termiete, maar meestal plante, gras, vrugte, struik en wortels en bolle wat met kloue en voortande uitgegrawe word en, tipies knaagdier, met skerp snytande gekerf word. Die meeste bronne sê dat dié outjie glad nie water hoef te drink as hy genoeg wortels en bolle vreet nie. Grondeekhorings grou gate in die grond, wat gemiddeld 700 vierkante meter beslaan en twee tot 100 ingange kan hê. Dié gate word gereeld later deur stokstertmeerkatte en witkwasmuishonde gebruik. Wanneer hulle bedreig word, sal grondeekhorings saamstaan en die roofdier met hulle waaierterte omhoog stormloop. Hulle staan ook soos een man terug as die roofdier reageer. Die kenners sê dat verskeie opeenvolgende stormlope

'n Mannetje grondeekhorning

gewoonlik tot gevolg het dat die roofdier die aftog blaas. Grondeekhorings maak verskeie geluide en het 'n alarm-roep vir gevaar. Daar is twee fluitagtige geluide: Die korter skril roep wys op ernstige gevaar en die medium-roep is vir minder ernstige gevaar. Die mannetjies bly apart en kom net by die wyfies as dié op hitte is. Hulle leef in ouderdom-gebaseerde liniêre hiërargieë van sowat 19 mannetjies. Kompetisie tussen mannetjies neem gewoonlik die vorm van spring-tentoonstellings wat geen beserings veroorsaak nie. Dié groepe is nie gebiedgebonde nie en lede kom en gaan. Wyfies bly gewoonlik in 'n gebied van omtrent vier hektaar in groepe van twee tot drie volwasse wyfies,

Die regop-staan gewoonte laat grondeekhorings na meerkatte en muishonde lyk Foto's: Wikipedia

nege onvolwassenes van albei geslagte en die wyfies se afhanklike kleintjies. Groepe met meer as drie wyfies verdeel in kleiner groepe. In die vroulike groep is daar nie 'n dominansie hiërargie nie. 'n Wyfie kry een tot drie kleintjies wat hulpeloos en kaal gebore word. Dié kleintjies word deur verskeie wyfies versorg en kind-grootmaak blyk 'n sosiale plig te wees. Volwasse grondeekhorings het 'n gemiddelde lengte van 45 cm, met die mannetjies effens langer (424–476 mm) en swaarder (423–649 gram) as die wyfies (435–446 mm lank en 444–600 gram swaar). Hulle is kaneelkleurig aan die bokant met 'n laterale wit streep aan weerskante van die lyf en 'n wit pens. Die kenmerkende bosagtige waaiertert het swart hare met wit punte. Die pels is grof met 'n sagte onderpels. Grondeekhorings kan tot 15 jaar oud word.

Grondeekhorings het reuse waaierterte

Roerende ervaring oor tragiese soektog gedeel

"Sy het my nou net laat weet. Hulle mooie dogter se liggaam is in die rivier gekry. Die skok, hartseer, trauma, draf in pynseine deur my hele lyf. Ek kan die twee mense en hulle uitdrukkings op hulle gesigte nie uit my gedagtes kry nie. Dié twee mense, hier onder die boom. Woorde is daar nie."

Jann en Landi Prinsloo Foto's: Verskaf

Só het Magriet Kruger van die gas-teplaas, Zandvlakte in Baviaans-kloof, waar Landi Prinsloo se ouers vakansie gehou het, gesê toe hulle die tyding kry dat hulle dogter, 'n ma van drie kinders van twee, vier en nege jaar oud, vermis word. Die 39-jarige Landi Prinsloo van Kameeldrif-Oos se liggaam is op 24 Februarie in die Pienaarsrivier gevind met 'n skietwond aan die kop. 'n Pistool is sowat 300 meter van haar liggaam af gevind. Landi is gekry ná 'n soektog deur verskeie reddingspanne, polisie-honde, -duikers, 'n helikopter en die gemeenskap in die omgewing van die Pienaarsrivier. Sy het op 23 Februarie verdwyn en haar laaste boodskap aan haar man, Jann, was dat sy op pad na Montana was. Haar voertuig se opsporingstelsel het egter gewys dat sy na Roo-deplaadam se kant toe gery het. Landi se voertuig is daardie selfde

Magriet Kruger

dag by die K9-hondeskool op die Molotopad gevind. Haar sleutels, selfoon, skoene en kler is in die vroeë oggendure van 24 Februarie langs die Pienaarsrivier gevind, maar haar lyk is eers 9:45 die oggend gevind. Magriet Kruger en haar man Pieter

van die Baviaans-kloof is daardie oggend oor Landi se dood ingelig. "Hier onder die boom het die jong ma se ouers gestaan. Verslaentheid, skok, hoop, en sterkwees op hulle gesigte uitgebeitel: 1 200 km van hulle dogter wat gisteroggend verdwyn het.

Hulle het eers sopas die nuus gekry." "Hulle het deur die nag gery. Kort-kort het ons boodskappies gedeel, soos wat hulle stop by Colesberg, Bloemfontein en toe uiteindelik Pretoria, vroeg vanoggend. Ek wou nie slaap nie. Hulle kon nie."

Busted Knuckle Diner
Rayton

Tue-Sat 08:30 - 19:00
Sun 08:30 - 15:00 | Closed Mondays
Enquiries: 063 152 9483 / 066 044 4791

Let us put you in your **AA-Quality Assured dream car!**

Finance approved within minutes!

012 335 3840
www.greylingmotors.co.za
sales@greylingmotors.co.za
477 Johan Heyns Drive
Gezina

Need wheels?

We deliver nationwide!
(T&C's apply)

Nuwe speurhoof vir Boschkop

Boschkop-polisiestasie se speurtak het 'n nuwe bevelvoerder, kaptein Marius Smit. Polisievoerder vir dié stasie, sersant Yeroboam Mbatsane, sê dat Marius 'n goeie verhouding met die gemeenskap wil opbou en daarom 'n oop-deur beleid het vir lede van die publiek wat sy kantoer wil besoek indien hulle nie tevrede is met die manier hoe speurders 'n saak hanteer nie. Marius is vasberade om onopgeloste sake in dié gebied af te handel en hy wil nou saam met die gemeenskap werk om inligting te kry oor eiendom- en gewelddadige misdaad. Hy het voorheen by Pretoria Sentraal gewerk as groep koördineerder vir ernstige en gewelddadige misdaad.

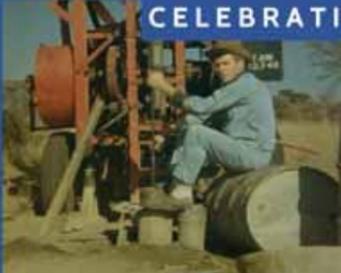

Kaptein Marius Smit Foto: Wynand van der Merwe

GEOROC
LEADERS IN DRILLING & MINERAL EXPLORATION

CELEBRATING 40 YEARS IN BUSINESS

SERVICE FEATURES

Borehole Drilling	Monitoring Boreholes	Ventilation Shafts
Blasthole Drilling	Natural Gas Extraction	Sampling of Mine - Dumps
Borehole Rehabilitation	Odex Symmetric Drilling	Refuge Bays
Large Diameter Drilling	Reverse Circulation Drilling	

CONTACT DETAILS

013 932 1740	No.04 Mulder Road	Info@georoc.co.za
079 526 7196	Erasmus	jaco@georoc.co.za
082 453 2237	Bronkhorstspuit 1020	corne@georoc.co.za

Hout is klassiek, maar . . . DIE ANTWOORDE

FD Maintenance spesialiseer in die herstel en behandeling van houtvensters, -deure en -rame.

Houtvensters, deure en rame kan baie waarde en warmte toevoeg tot u eien- dom, mits dit reg en gereeld behandel word. Voorkoming is beter as heling is waarlik van toepassing as dit by hierdie items kom. Hout is 'n lewendige produk, en om maksimum lewensduur te kan verseker moet 'n voggehalte van ongeveer 12% voortdurend gehandhaaf word. Ons is sedert 1986 in die bedryf en is dus deeg- lik bewus van die probleme waarmee huiseie- naars sit. Die gebrek aan kennis van sommige kontrakteurs skep ook 'n probleem in hierdie gespesialiseerde veld. Verkeerde produkte soos vernis word byvoor- beeld aangewend. Hout beweeg soos seisoene verander wat uitsetting- en inkrimping mee- bring. Dit het tot gevolg dat vernis begin afdop. Hierdie afskilfering bring mee dat die delikate interne voggehalte versteur word. Alleenlik penetrerende oliebasisprodukte moet gebruik word. Met al die wonderlike behandelingsfor- mules deesdae op die mark is die dae van Rou- lynolie ook verby. Waak egter teen te donker getinte produkte wat onnodig hitte aantrek. Die afskuur van items kan katastrofiese gevolge inhou en word vir verskeie redes nie aanbeveel

nie. Dit laat onder andere kolle en stre- pe agter. Sodra 'n grys/swart kleur op die opper- vlak (veral aan die onderkante) begin sigbaar raak, dui dit die begin van 'n ver- rottingsproses aan. Dit verg onmiddellike aandag om skade te beperk. Dit is van uiterste be- lang dat wanneer deure, skuifdeure en opvouskuifdeure behandel word, dit uitmekaar/ afgehaal word sodat die onder- en bokante geseël kan word ten einde vogpenetrasie te beperk. Ons vervang gereeld die onderste dele (sill) waarop die spore aangebring is van skuif- en opvouskuifdeure wat verrot het. Dit is aansienlik goedkoper as om die hele item te vervang. In die proses word die nuwe hout aan albei kante goed geseël om die penetrasie van vog te help teëwerk. Afgesien van behan- deling gaan ons eers alle items na en die nodi-

ge herstelwerk word gedoen. Vensteroop- makers word meestal afgehaal vir herstelwerk. Sodra 'n oopmaker iewers vashaak kan dit begin skeeftrek wat waterlekkasies meebring.

Laat u probleme oor aan ons en skakel 082 440 0676 vir 'n gratis kwotasie of stuur 'n e-pos na tjart@fdmaintenance.co.za

agricol
aan die graai

Saadverskaffer van alle voer en weidings gewasse, asook grasperk grasse

Skakel gerus Agricol Pretoria:
012 803 6033 / 012 813 8079
223 Vonkprop Straat Samcor Park Pretoria

Gestremde inwoners word prinse en prinsesse

"Dit was soos die matriekafskeid wat hulle nooit in hulle lewens ervaar het nie – een onvergeetlike dag om te skitter." Só sê die organiseerders van Kungwini Welsynsorganisasie (KWO) se groot Valentynsbal vir hulle inwonende volwasse gestremdes. Voor- bereidings vir dié bal het meer as 'n maand en 'n half voor die tyd begin met 'n projekplan en 'n komitee wat weeklikse vergade- rings gehou het. Daar word elke jaar iets gereël, maar vanjaar se okkasie was ekstra spesiaal omdat dit die 40-jarige herdenking van die Paul Jungnickelhuis, deel van KWO, se bestaan is.

Pieter Bidgood & Karlien Haasbroek

Maderick van der Berg

Liezl Johnson
Foto's: Morii Light Photography

Nicola Botes

Skenkings van formele drag, gri- mering, skoene en kostuumjuwele is ontvang en almal is uitgenooi na die groot dag: Dié wat nog familie- lede het se familie is genooi of hul- le voogde, vriende, die vrywilligers wat daar werk, skenkers, die me- dia, personeel en hulle wederhelf- tes en kinders. Die organiseerders vertel dat die wonderlikste rokke en pakke ge-

skenk is en dat die gemeenskap se betrokkenheid by dié bal fenome- naal was – selfs die hulp met ver- stellings aan klere. Elke vrou het soos 'n prinses gevoel en die mans het soos prinse gelyk. Die musikante by die aand was Die Toppies, bestaande uit Hennie, Jan en Karabo wat verskillende melo- dieë gespeel het en mense dans- vloer toe laat stroom het. Foto's van die opgetooide inwoners is geneem deur Chanté Smith van Morii Light Photography en Helen van Helen du Plessis Fotografie. Dié twee het 'n spesiale fotohokkie geskep waar herinnerings verewig is. Leerlinge van Zwartkop Hoërskool het in 'n bus aangekom om te help met die inwoners se grimering, hare en die verf van naels. Dawn Albrecht, een van die inwoners se ma, het ingegaan om te help met die vroue se haarstilering.

A Hairy Affair
Elegance is timeless

Nou oop by Q4 Sentrum, Tierpoort

Mans en dames baie welkom.

Masserings en haar- verlengings kan gedoen word

Kontak vir afspraak
Annake van Heerden
(Meester stilis)
066 218 9798
www.ahairyaffair.co.za

ORYX Mini excavator rental

DIGGING TRENCHES • DIGGING POOLS
DIGGING FOUNDATIONS • STUMP REMOVAL
DEMOLISHING SMALL STRUCTURES
LANDSCAPING WORK • FITS IN SMALL SPACES

Jacques 079 458 4485 / oryxrevamp@gmail.com

TLB Hire
hiretlb@gmail.com

- Flinkke Diens
- Akkuraat
- Betroubaar
- Efficient Service
- Precision
- Trustworthy

082 958 0381
Plot 231 Swaeltjie

Deur die lens van ons lesers

In 'Leserslens' plaas ons foto's wat die aard en gevoel van die Bronnie se verspreidingsgebied uitbeeld, soos gesien deur die lens van ons lesers. Jy is welkom om jou foto's te stuur aan info@bronberger.co.za of om dit op ons Facebook-blad te plaas. Beskikbare ruimte bepaal hoeveel foto's ons in 'n uitgawe kan gebruik. Ons bêre alle foto's en poog om soveel moontlik in opvolgende Bronnies te publiseer.

Andri Yunnie het dié vreemdsoortige gogga op een van haar tuinrose raak-gesien, waar dit vir dae lank vertoef het

Mev Spinnekop se baie waardevolle string pèrels, soos deur die lens van Bianca Steyn gesien

Dié jong draakvrug het Chanél Engelbrecht aan haar plant afgeneem ná die mooi 'draakblom' verwelk het

Dié pragtige blom is die voorloper van die draakvrug wat in gewildheid onder fynproewers in die land toeneem
Foto: Michelle Louise Burgess Koekemoer

'n Sonsondergang in die Bronberg-gebied, soos gesien deur die fyn oog van Laurika Van der Linde

Toe sy aan die spinnerak raak, verskyn daar skielik hordes van dié goedjies wat vir haar soos blommietjies gelyk het, sê Louisa Maré Pretorius

Ná 'n lekker bui reën op Elands-hoek het Buks Barnard dié foto geneem. Hy sê elke peperkorrel aan die peperboom het vir hom 'n druppel gevang

Met skemering op 14 Februarie het een van die gebied se grondpaai 'n modderige uitdaging aan motoriste gebied. Antoinette Coetzee het dié foto geneem

Grasieus en sonder enige aanloop styg dié groot-ringduif op om sy draaie oor die gebied af te lê. Albert Bester was by om dit af te neem

Toegevou in 'n oop vygiekelk is dié ywerige bytjie druk besig om haar taak te verrig. Chanél Engelbrecht het die oomblik vasgevang

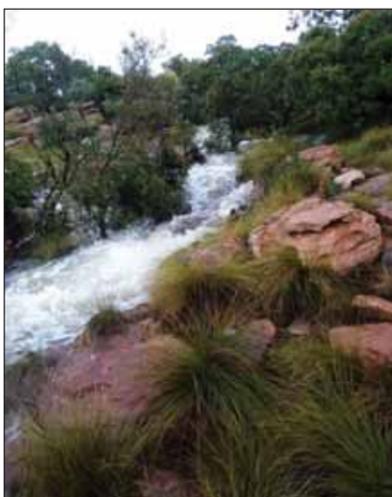
Endeweer of likkewaanweer? Emma Koekemoer het dié ou ewe tuis in 'n nat plaaspaadjie raakgeloop

Nog 'n papnat bospad op 'n wildsplaas in die gebied, soos afgeneem deur Emma Koekemoer

Donatella Casillo van Tierpoort het die ongewone wolkpatroon bo Eskom se kragstallasies raakgesien

Met die baie goeie reëns in Februarie het die afloop uit die Bronberg op plekke in kolkende riviere verander. Engela Botes Hennop het dié foto in Kiepersol Kamp op Zwavelpoort geneem

'n Uitstapjie in die veld het Louise Maré Pretorius op dié merkwaardige verskynsel laat afkom. Uit die lank vergane stomp het 'n swam se sampioenlewe floreer

Droom word ná vier jaar waar

In 'n oogwink gaan tyd verby en is die laerskoolkinderders wat in 2019 'n droom gekoester het, skielik amper klaar met hoërskool... en hulle droom is uiteindelik bewaarheid. Laerskool Witpoort se graad sewe-groep van 2019 het baie hard gewerk om fondse in te samel om 'n buitengewone geskenk aan die skool te kan gee. Die groep het gedroom van 'n nuwe ingang vir die skool en hulle het 'n baie groot projek in die lewe geroep. Ná vier jaar is daardie groep graad sewe-leerders, wat nou in graad 11 is, terug genooi na hulle alma mater en 'n inhuldigingsfunksie is op 16 Februarie gehou. Oud-hoofseun en -meisie, Jacques Ferreira en

Laerskool Witpoort se swierige ingang
Foto: Gizelle Cloete

Anje van Aardt, het hulle herinneringe van Witpoort gedeel, asook hulle seënwenne vir die skool se toekoms. Marnus Steyn, voorsitter van die skool se beheerliggaam, en skoolhoof, Hennie Griessel, het die kantoerblok amptelik ingehuldig met 'n swierige lint-knip seremonie.

MARCH SPECIALS Pump & Generator Covers
Protect your equipment & reduce noise

PUMP COVERS	GENERATOR COVER
 SMALL H690 x L450 x W330mm R1 385.88	 MEDIUM H725 x L630 x W370mm R1 740.10
 LARGE H995 x L850 x W480mm R3 034.00	 ONE SIZE FITS ALL H1100 x L1100 x W1100mm R5 990.00

• Available in a range of colours
• Durable, protective with warranty
• Reduce your generator's noise
• We can do the installation for you
• South African produced product

Please contact
Hannes
082 551 6015
Abri
083 609 1375
Available on weekends

Green Hydro Products

HOME OF FRENCH BULLDOGS & MINIATURE DACHSHUNDS

Beautiful miniature dachshund puppies for sale!!

Puppies are 8 weeks old, vaccinated and dewormed and ready to go to their new homes and families

Sharon: 082 414 0891 • Johan: 082 892 6759

A-Z CHEMICALS SOAPSHOP

Industriële & huishoudelike gebruik (1-25 liter) asook hervul van eie houers

Matwasmasjiene te huur
EKOvriendelike produkte vir insekprobleme

Kerkstraat 32, Bronkhorstspruit 013 932 1034

TREE & PLANT SAFE

Leyland Cypress
100 L - R900
40 L - R425

Viburnums
20 L - R95

Camellia Japonica White & Pink
100 L - R950
40 L - R600

SWN SCHUBERT WHOLESALE NURSERY
BARRY SCHUBERT
072 393 8796
PLOT 58 RIETFontein, RAYTON GAUTENG 1001

Dr Sonja Mann • Oudioloë • Audiologists

BA(Log) • M(Log) Spraakterapie/Oudiologie • AuD (Kliniese Oudiologie) | BA(Log) • M(Log) Speech therapy/audiology • AuD (Clinical Audiology)

Pr. Nr. 8210136 STA.00523

We hear you...

**40-JARIGE BESTAANSVIERING!!
BELANGRIKE INLIGTING
– LEES VERDER**

Wat is die stappe wat gevolg moet word voordat u gehoorapparate aanskaf?

'n Otoskopiese ondersoek van die oor om vas te stel of daar 'n wasblokkasie is al dan nie, of daar enige ander probleme met die oorkanaal, oordrom, of middelloor is.

1. Neem van 'n volledige gevalsgeskiedenis.
2. 'n Basiese toets om vas te stel of u gehoorverlies het en wat die graad en aard van die verlies is.
3. 'n Toets om te bepaal hoe goed u woordherkenning is (baie belangrik).
4. Daarna word die uitslag van die toetse met u bespreek.
5. Indien mediese behandeling 'n opsie is, sal u verwys word; indien u egter 'n senuweegehoorverlies het, begin ons kyk na gehoorapparaatopsies soos byvoorbeeld grootte, styl en baie belangrik: tegnologie wat u kommunikasiebehoefes sal pas.

Indien dit voorkom dat u 'n middelloorprobleem het, word die druk in die middelloor asook die toestand van die oordrom gemeet.

Om gehoorapparate te pas is baie selde 'n eenmalige proses. Na die aanvanklike passing, of proefpassing, volg ons u gereeld op totdat ons aan

beide kante tevrede is dat die apparate gemaklik pas en dat die instellings optimaal is vir u kommunikasiebehoefes en -omgewings.

Die filosofie wat ons handhaaf is dat geen apparate wat deur hierdie praktyk verskaf word in 'n laai lê nie, maar u lewenskwaliteit en die van u naasbestaandes verbeter.

Dit is net so belangrik dat ons kyk na u wyses van kommunikasie en ook die van u naasbestaandes sodat daar van albei kante strategieë gevul kan word om kommunikasie glad te laat verloop.

Daar word deesdae vele geleenthede om goedkoop apparate, dikwels sonder 'n gehoortoets, op advertensies aangebied. Hierdie apparate word nie verskaf deur bekende firmas wat reeds baie jare gehoorapparaatontwikkelings doen nie, en indien die apparate byvoorbeeld te sterk is, kan u gehoor verder beskadig word.

Ons is ook opgelei om u by te staan met inligting oor die hantering en versorging van Dementia- en Alzheimers-pasiënte. Gehoorverlies is een van die risikofaktore vir die ontwikkeling van Dementia / Alzheimers.

Skakel ons sodat ons u kan inlig wat ons spesiale aanbiedings is vir Maart 2023.

Ons gee vir u 'n nommer as u inkom en die gelukkige trekking sal 'n vrugte, neut en biltongmandjie ontvang.

**t: (012) 993 3981 (Magda Cloete) e: admin@smhearing.co.za
w: www.smhearing.co.za f: Dr Sonja Mann Audiologist
545 Douglas Scholtz Str, Contstantia Park**

Cosmedent Tandarts
Oaklaan 109, Cullinan
012 734 1079 / 012 734 0280
Noodnommer: 082 836 6689
ontvangs@cosmedent.co.za

Dr SE Cronjé BChD(Pret)
Dip Odont (Radiologie & Chirurgiese metodes)

Ek geniet dit om self die behandelings te doen, veral die chirurgiese verwyderings van tande.
Dit is my passie om pasiënte te help, want almal verdien 'n pragtige glimlag.

Ons praktyk het ekstra voorsorg en veiligheidsmaatreëls in plek.

Besigheidsure: Maandae tot Vrydae: 8 vm tot 5 nm
Saterdag: 8 vm tot 1 nm per afspraak

Sekere mediese fondse word aanvaar.

Ons aanvaar alle tipe kaart-betalings van:

MediWallet, RCS, IEMAS, VISA, MERCHANT SERVICES

Die praktyk kan ook Medifin direkte finansiering vir pasiënte en praktisyne met vooraf-goedkeuring binne vyf minute en betaling binne 24 uur aan die praktisyne, bied.

Terme en voorwaardes geld met kaart-betalings.

Kaleideo Eye Care
Lourens Odendaal B.Optom (RAU)
WAPADRAND SHOPPING CENTRE, PRETORIA & EAST RAND

Private eye care at very low prices!

Jeep Eyewear

Eye examination: R160-00
Spectacles: Single vision from R590-00
Bifocal from R1 190-00
Multifocal from R1 990-00

- Frame included (more than 250 to choose from)
- Most medical aids accepted (T's & C's apply)
- Upgrades available (e.g. photochromic, thinning, anti-reflex, rimless- and titanium frames)

For appointments: **082 382 5215**
060 762 8484

Buy one Get one FREE

Local horse and rider win championship

Dylan Busschau, riding Bronco Captain Cape, won the overall South African Showing Association championships in the Junior English Working Riding Horse class at the Horse of Year show held from 21 to 26 February at Kyalami Equestrian Park in Midrand. Dylan is one of the youth riders at the Boschkop-based Arabesque Quarter Horse stud, owned by professor Cheryl McCrindle. He has also qualified to ride in the youth team going to the USA in June to represent South Africa. Sarah Jane McCrindle is Bronco Captain Cape's

owner and also the trainer. Captain Cape, an American Quarter Horse Association (AQHA) registered horse, wore a western saddle to the American Quarter Horse Breed classes, but also competed in the Junior Working Riding Horse classes in an English saddle. Horse of the Year is an all-breeds show for registered stud horses and, as Bronco Captain Cape can also jump very well, he and Dylan won the Working Riding Horse Championship under an international judge. "Bronco Captain Cape is the sire of our Ameri-

Dylan Busschau on Bronco Captain Cape
Photo: Denford Studios

can Quarter Horse breeding stallion, Arabesque Bold Sailor, a beautiful palomino, which is currently standing as stud," says Cheryl.

Gesondheid uit die grond uit

'Gesondheid uit die grond uit' was die tema van die Tierpoort Seniors se byeenkoms in Maart. Hulle is hartlik ontvang deur Tania Remoortere van Urban Fields-paddal in Garsfonteinweg-verlenging,

'n plaaslike mark wat die gemeenskap ondersteun met die aankoop en lewer van organiese produkte asook voorbereide geregte. Tania en Manuela Daniel het die saal met oranje en aardse kleure versier. Om by die geleentheid te pas, is die gaste by aankoms met wortelsap trakteer. Elke gas het gesonde boererate uit die boek, 'Uit God se apteek', by hulle stoele gekry, asook Urban Fields-ge-skenk-bewyse vir gratis cappuccinos. Tania het 'n praatjie oor gesonde eetgewoontes, asook die verskil

Haneli Jaumme verwelkom Tania Remoortere

Nuwelinge Bruce en Terry McDougall

Van links na regs: Lischel Baker; Ernie Baker; Gwen Malan; en Marietjie Alers Foto's: Verskaf

met appeltort en room. Die komitee is opgewonde oor nege nuwelinge wat by Tierpoort Seniors aangesluit het. "Mag dit vir hulle ook 'n maandelikse hoogtepunt wees," sê Marietjie Alers.

Die Seniors in 'n gesellige luim

ARABESQUE STUD

Invest in the best quarter horses: proven pedigrees, performance & progeny

Breed yourself a beautiful foal from our Champion Internationally Registered Quarter Horse Stallion Arabesque Bold Sailor: a golden palomino that is six panel negative.

<https://www.youtube.com/watch?v=sWPk865FZcE>

Contact details: **082 359 3133**
Arabesque.qh.stud@gmail.com / www.arabesquestud.weebly.com

Ons saal by 'n Amerikaanse kragkar- kuierplek af

Vreethans van Heerden en Metgesel besoek kuierplekke in die Bronberg-gebied ongenooïd en betaal self vir dit wat hulle geniet, of dalk nie geniet nie.

Die jare lange liefde vir Amerikaanse krag-karre ('muscle cars') en 'n fassinatie met die era van Elvis Presley, Marilyn Monroe en 'Route 66' het eers lang pad afgelê en 'n paar ongewone draaie gegooi: Toe, onlangs is nuwe gestalte aan dié ou droom van Terry Behrens gegee en hy en sy vrou, Kat, het die Busted Knuckle Diner langs 'roete 515' deur Rayton ingerig.

Nou, 'diners' is gedoentes wat oral langs Amerika se beroemde Route 66 en elders soos paddastoel uitgepeul het, toe daardie tyd se jongelinge die 'road trip' en 'cruising' in hulle krag-karre en 'hot rods' mode gemaak het. Hier kon jy met jou klinknaelbroek en ghries-hare stilhou en saam met jou metgesel in haar hoepelrok, poniestert, sokkies en seilskoentjies 'uithang', met jou ryding spog, ander waens bekyk en beluister en kitskos en melkskommel, of wat ook al, inneem. 'n 'Diner' het bepaalde kenmerke gehad en die 'gier' het ook in 'n mate oral heen oorgewaa. Hier te

lande is dit eers meestal somer 'n 'kéffie' genoem. Daar, waar jy op gestopte kunsleer-banke kon inskuif vir 'n 'paai en gravy' en plate op die 'jukebox' kon speel. Eers later het die naam 'diner' posgevat.

'n Gawe kelnerin wat ewe goed uit 'n ou Amerikaanse fliék sou kon stap

Stap jy Busted Knuckle, aan die vulstasie-kant van die pad deur Rayton, binne, herinner dit aan iets wat jy in 'n Amerikaanse fliék oor die 60's of 70's sou kon sien. Die dekor met die swart-en-wit-blokkies van 'n wedren se wenstreepvlag en gestopte kroeg-stoeltjies is opvallend.

Ons sit aan by 'n stoep-tafeltjie en kort op die hakke van 'n kelnerin, wat uit daai einste fliék sou kon stap, staan die eienaars nader. Ons voel welkom.

Kat verduidelik dat hulle nog net 'n paar dae oop is en hoewel die beplanning deeglik gedoen is, voel-voel hulle, soos dit meestal maar met 'n nuwe plek gaan, hoe die beste pad vorentoe gery sal word.

Dié 'daainer' het 'n lisensie om veel meer as net melkskommels te bedien, hoewel hulle spesialiseer in die bou van baie uitsonderlike skommels, verneem ons. Ek bestel 'n koue bruisdrankie en kelnerin bring 'n baie koue een nader. Die spyskaart is met ons besoek nog in die proefloop-stadium, maar die hamburgers en houtoond-pizzas blyk grotendeels gevestig te wees. Die hamburgers is verdeel in twee afdelings, gewone en 'gourmet' burgers. Die 'gewone' een met 'n plattie van 150 g, die gewone bymiddels en sous daarop op 'n tuisgemaakte broodjie noem hulle

'n Voortreflike vleislose pizza spesiaal vir Metgesel gemaak

die 'Sissy Boy' en dit kos R75. Die kaasburger en hoenderburger weeg in teen R80. Alles word saam met skyfies bedien en alles op die spyskaart is terloops wegneembaar.

Dis by die fynproewers- of 'gourmet-afdeling' waar die spierkar-beheptheid wys. Hierdie burgers is groot en anders. Die Mustang, Cadillac en Chevi spog met 'n mega-plattie van 300 g en is elk gedokter met hulle eie ongewone byvoegsels soos sjokolade, tjillies en goed en kos R125.

Die Pontiac Firebird is die mees gespierde 'muscle-burger' in die motorhuis en dit kos R140. Ek bestel die Chevi. Was nog altyd 'n

Chev-man, ek. Die allemintige Chev-burger en skyfies geval my. Die burger-frikkadel, meer rond as plat weens sy omvang, is suiwer beesmaal wat lekker los is en nie oorgaar gedoen is nie. Die ontbytkeuses is die Spare-wheel (R50), Marilyn Monroe (R80) en Fatboy (R110), waar boerewors sy plek in dié Amerikaanse omgewing oop gewurm het. 'n Hele aantal roosterbroodjies, slaaie en worse van Europese oor-

sprong, wat sterk in Amerika wortel geskiet het, kan geniet word. Nagereg sluit botterbroodjies, roomys, melkskommels en fynproewers-melkskommels in. 'n Deel van die spyskaart is spesiaal vir die kortvolk uitgedink. Die pizzas kos tussen R75 en R140 en bevat meestal vleiskos in die vulsel. Die gawe mense van dié gekrokte kneukel bou spesiaal 'n baie besondere vleislose een vir Metgesel en volgens haar het sy

baie lanklaas iets van dié aard ingeneem wat lekkerder was. Vir meer inligting of bestellings, skakel 063-152-9483 of 066-044-4791.

Terry en Kat in die pizza-oond-hoek van die 'diner' se lang aansit-toonbank

Die Chevi is een van die plekke se kragkar-burgers

Harrie's Pancakes

Cullinan 012 734 1054
Wo-So 08:00-17:00

Eastwood 012 342 3613
Ma-So 08:00-17:00

Daschner
METAL | ART | PLANTS
info@daschnerdesigns.co.za
www.daschnerdesigns.co.za
082 574 9803

98 on Oak
GALLERY
OAK AVENUE • CULLINAN
HISTORICAL DIAMOND MINING VILLAGE
Since 1903
Shops * Restaurants * Venue * Tours
THE "GEM" OF GAUTENG

wine & food market
fijnwyn
Birthday Bash
INCLUDES GLASS & WINE TASTINGS
27 APR & 29 APR PRETORIA EAST
R 195PP R 230PP
10h00-17h00 | 10h00-21h00
Shakran Events Venue
10 Fijnwyn

Mr Gutter
SEAMLESS GUTTERING SYSTEMS OF DISTINCTION
QUALITY SEAMLESS GUTTERING
FASCIAS & BARGE BOARDS
CHROMADECK & COLOURBOND
012 002 3001
Ludwig 072 464 5987 | Bertie 082 926 7233
Fax2Mail: 086 716 6710
mrgutter@lantic.net | mrgutterpta@gmail.com
www.mrgutter.co.za

Fighting dogs

Vets almost daily see dogs with bite-wounds. It's short-sighted of both vet and owner to fix the wounds without dealing with what caused the fight, as the scenario will just play itself out again. I did some reading up to test my own theories. Typically one dog will instigate the fights, often the younger dog or a newer addition to the household. Fights may occur between dogs of any sex, although earlier literature found mainly same-sex pairs involved in aggression. The prognosis for successful behavioural interventions is decreased if bite-wounds break the skin, if it's a female pair and if there is aggression on sight of the victim. Fight-causing triggers include physical resources such as food or beds, owner proximity or attention, confined spaces and excitement, which may occur during play, walks, greetings or car rides. A large study listed the following as triggers: owner attention was most common, followed by food, excitement and found items (toys, bones, chews). Other triggers included loud noises, passing through doorways, sharing walkways and the presence of visitors. Alliance aggression is where dogs only fight in the presence of their

owner and live peacefully together when alone. Fights will occur around greetings, in door- and gateways where both try to get through simultaneously to greet. Fighting may be an attempt to establish hierarchy when circumstances change. This can be a new addition, the death or declining health of an older dog or the social maturity of a younger dog. We think of hierarchical structures as those pyramid diagrams with the CEO on top, but this is not how it works with dogs. Studies of free-ranging dogs have found that there are very few fights between members. Subtle communication by growling and body posture is clearly understood by the target dog. Hierarchies may also change depending on what the group is doing, so that the best dog for the job becomes top dog for the duration. Homes cannot be considered a normal environment for dogs. They are in a restricted area, cannot roam or move away from threats. Resources are limited and controlled, which may cause anxiety. Important members of their pack, the humans, often respond inconsistently to the same actions, thus causing anxiety. Dogs are very sensitive to favouritism. A study found that many dogs

Dr Liesel van der Merwe is a small animal medicine specialist. Send her your questions: info@bronberger.co.za.

were also diagnosed with separation anxiety, generalised anxiety and showed fear behaviours in social interactions. Anxious dogs have a reduced threshold for aggression. We may make our dogs more anxious than we realise. I can see this in my own dogs. I adopt adult dumped or found dogs. The less you interfere with them as they get to know each other or as conditions change, the better they will manage. Behavioural interventions proposed are: ranking the dogs in the order they receive resources and sticking to it and a program which makes dogs work for their resources. The program aims for better communication and consistent interactions between owner and dog. It is not about dominance behaviour towards the dog, but more about methods of response and reward, such as sit or stay. Rewards are food, attention and petting. Ranking the dogs would generally support the younger, healthier and larger, more confident dog, which is usually the aggressor. An alternative is a senior-support approach, where the oldest dog or the dog which has been there the longest receives resources first. I always feed my dogs in a certain

order, and they need to wait, each at their spot, for the bowl to be placed. I do not create excitement around feeding: voice tone is low and calm and if everyone is too excited, there is some down-time before everyone gets fed. Making dogs which fight wait in a controlled manner while a resource is present could diffuse tension. Greeting on arrival should also be delayed and not high-pitched and excited. Only greet dogs when they have calmed down. We underestimate the tensions and anxieties our dogs feel within our homes. In many cases of fighting, it is not innately aggressive behaviour but rather anxiousness which tips over into aggression. We can successfully manage many of these situations with improved consistency and predictability and allowing them space to have their own interactions. Think of your dogs as hypersensitive, hormonal, insecure, easily slighted teenagers: they need grounding, consistency, clear guidelines and boundaries and then to get on with their own things.

Bronnie van den Berg

Slang nie almal se maat

'n Slang, sê Gert Mossie, is nie elke mens se maat nie. Hy lees hoeka anderdag in die Bronnie dat die slange vanjaar kwaai loop in ons kontrei. 'n Slang, sê Grootpiet, kan nie loop nie. Tensy jy nou van sekere politici praat, sê Piet. Nee man, hy praat van seilende, spoegende, hakskeen-bytende slange, sê Gert. Klink vir hom nog of dit sekere politici kan wees, sê Piet. Eintlik dink hy so met die slange saam ver terug. En hy onthou sy tante Ivy, sê Gert Mossie. Sy tante Ivy het die verskriklikste vrees vir slange gehad. Sy ouers het gepraat van 'n fobie en beheptheid en goed. Sy oupa, Grootgert, het gemeen tante Ivy was somer betotteld. Tante Ivy het nie maklik uit die stad uit vir hulle op die plaas kom kuier nie. Juis nou oor die vrees vir slange. En as sy die slag kom kuier was dit vooraf 'n vreeslike gedoente. Brieuwe is geskryf en oproepe is maande lank gemaak om seker te maak pa hou die huis en die tuin veilig en slangloos, voor die tante vir haar kuier opdaag, sê Gert. Tante Ivy het die saak deeglik nagevors. Opdragte is mildelik uitge-deel. Pa moet sorg dat malvas reg om die huis geplante word en op die stoep in blikke staangemaak word. En kakiebos en wilde knoffel moet oral ingeboet word. Gebluste swael gemeng met motbolle en peper moet gestrooi word en moenie vergeet van diesel en jeyes fluid om die huis en oral in die nabyheid nie. En sou iemand 'n slang naby die huis vrekmaak, verbrand die ding dadelik sodat sy trawante bang sal wees om naby te kom. Só is alles ter wille van die vrede na tante Ivy se wens gedoen voor die dag van haar besoek sou aanbreek

en oupa Gert het net sy kop geskud en herhaal dat die hele spul van hulle betotteld is. Soos dit die gewoonte was, sê Gert Mossie, het tante Ivy met een besoek haastig die groetslag afgehandel en dadelik met haar inspeksie begin. Eers as alles volgens haar reg is, kon die kuier en koffiedrink op die stoep in aanvang neem. Die plaashuis het nie spoelgeriewe gehad nie, en die long drop was so 'n entjie skuins regs anderkant die tuinhekkie. Die grootste uitdaging vir al wat leef op die werf (honde inkluis) was as tante Ivy die slag noodgedwonge die long drop na vryheid moes aandurf, sê Gert. Dan is die span kinders met stokke en kieres en die werfhonde vooruit om seker te maak die pad is veilig. Dan moes een of twee van hulle 'n deeglike verkenning van die long drop, van emmer tot dak, maak voor tante Ivy haar sit loop sit. En op 'n dag, soos die duivel dit wou hê, was tante Ivy skaars by die hekkie uit of 'n yslike slang kies hier langs haar verby koers iewers heen. Nou was tante Ivy, om dit sagkens te stel, geset: Eintlik baie. Hy het in sy dag des lewens nie só 'n groot mens só vinnig sien beweeg nie, sê Gert. Sy vlieg in haar spore om en hy kon sweer dat sy net 'n paar tree gegee het, die tuinpaadjie af en stoeptrappe op voor die gaasdeur agter haar toegeklap het en sy na die veiligheid van haar kamer verkas het. Baie ure later eers, sê Gert, en nadat pa maar 'n wit leuentjie vertel het dat die slang vasgetrek en verbrand is (hulle kon die reptiel nêrens kry nie en het aangeneem hy is die veld in), het tante Ivy dit weer op die stoep gegaag. Sterk koffie en 'n ietsie sterker vir die senuwees is geniet toe tante Ivy

half ongemaklik begin raak. Dis toe sy met haar aansienlike lyf opstaan en die stoepstoel se kussing optel om dit reg te skud dat dit gebeur: Daar tussen die kussing en die stoel se plank-basis, lê hy. Nooit geweet 'n slang kan só

morsdood en só plat wees nie, sê Gert. Ook nooit geweet 'n groot tante kan so sagkens op een plek in 'n floute neersuig nie, sê hy.

Pragtige Kusa-geregistreeerde Rirug-hondjies

13 weke oud Ingeënt en ontworm R5 000/hondjie

Bapsfontein-area
Kontak / WhatsApp op 082 550 7123

Plot Z399 Graham Road, Zwavelpoort
GPS : 25°50'26.4"S 28°23'42.4"E
012 941 9200 | 082 213 5920 |

SWAWEL VET ANIMAL HOSPITAL
Dr. Janes Wagner
We provide all veterinary services

Consulting hours:
Mon - Fri 08:00 - 11:00
15:00 - 18:00
Sat 09:00 - 12:00

Vet shop hours:
Mon - Fri 08:00 - 18:00
Sat 09:00 - 12:00

Consultations by Appointment only

Wendy house special from treated pallet wood

3m x 3m R6 500 • 3m x 4m R7 500

Big or small, we do them all!

Marius 073 133 1452
Jan 078 296 2899

pet pantry
MOOIKLOOF VETSHOP

MOOIKLOOF VILLAGE
CNR GARSFONTEIN RD & JOLLIFY MAIN
012 996 3369

Trading hours:
Weekdays: 8am - 6pm
Saturday: 9am - 3pm
Sundays & public holidays: 9am - 2pm

We invite you to visit our vet shop. A spacious spotless shop with a full selection of pet food in Hills, Royal Canin, Eukanuba, Ultradog, Montego, Acana, Nutribyte and Orijen ranges. We have a wide selection of pet accessories including for fish, small mammals, birds and horses, and can order in for you if you have special requests.

We stock the full range of Hills, Acana, Orijen, Eukanuba, Royal Canin, Iams, Ultradog, Montego and Nutribyte for dogs and cats

Please like our **facebook** page to get information on special deals and events

Online or telephonic orders and curbside collections available for food and medicines:
email mooikloofpetspantry@gmail.com

DALEIN voere

Gespesialiseerde geformuleerde voer vir vark-, pluimvee-, bees- en suiwelboere.

Kom ondersteun ons asseblief.

Pragtige Nuwe Seisoen Smutsvinger Bale

R330 per baal

Plaas Bloemendal, Roodeplaat
Kontak Christa Moore 083 486 8850

AgriElec (Pty) Ltd
Electrical Contractors
Agricultural • Industrial • Domestic

Electrical, Solar, Generator, Installations, Maintenance & Repairs

072 735 2851
24 HOURS / 7 DAYS

GD GRANITE CC
GRAFSTENE/TOMBSTONES

Vervaardigers van hoë kwaliteit grafstene

012 802 0087 / dorica@gdgranite.co.za

• Koop direk van die fabriek
• Volledige diens: vanaf kwotasies, bewoording en oprigting
• Rig orals in Gauteng en omliggende dele op
• Onbepaalde letters op grafsteen

DONKERHOEK QUARRIES, PTA-005 (12km vanaf Hans Strijdom op ou Bronkhorstspuitpad)

“Where you are is who you are”

“If I lived here . . . I have a feeling this place would take me.” So says Frances Mayes in ‘A year in the world: Journeys of a passionate traveller’. And we all know what she’s talking about. I mean, haven’t you ever been on holiday, thinking to yourself while driving through a quaint little town, “I can live here.” “Any arbitrary turning along the way and I would be elsewhere; I would be different,” Frances writes. Doesn’t it make you ponder, girlfriend, about all the different versions of yourself you’ve been in the different homes you’ve lived in? Or

about the different version you might become in another place? In ‘Under the Tuscan Sun’ Frances writes: “Where you are is who you are. The further inside you the place moves, the more your identity is intertwined with it.” Later Frances writes that to sell a house is to “walk away from a cluster of memories and to buy is to choose where the future will take place”. In an article, ‘The psychology of home: Why where you live means so much’, Julie Beck writes that the script is a familiar one: “You move out of your parents’ house, maybe

go to college, get a place of your own, get a bigger house when you have kids, then a smaller one when the kids move out.” “But in spite of everything – in spite of the mobility, the individualism, and the economy – on some level we do recognize the importance of place. The first thing we ask someone when we meet them, after their name, is where they are from, or the much more interestingly-phrased ‘where’s home for you?’ Julie says we ask because we realise that the answer tells us something important about the person. “No one is ever free from their social or physical environment. And whether or not we are always aware of it, a home is a home because it blurs the line between the self and the surroundings, and challenges the line we try to draw between who we are and where we are.” In ‘Understanding the Psychology of Your Home’, architect Sam Jacob writes that a client called him late one Sunday evening in quite a state. The client had been looking at a tap catalogue and the choice had sent the person into a tail spin of introspection. The desperate plea was, “Sam! What kind of tap am I?” “Sure, it’s ridiculous,” Sam writes. “But it’s also understandable.

Homes are highly complex things: social, symbolic, economic, psychological and legal entities – among much else. The idea of home is a highly wrought cultural entity and even the most modest of decoration projects can cause a personality crisis.” Do we realize how much living in a specific house becomes part of who we are – not just a reflection of who we are? Take memories as an example. Remember your childhood home? Or your first flat? Julie writes that when you visit a place where you used to live, there are so many clues that suddenly bring to life the person you were when you lived there. Nevertheless, she says that looking back; many of her homes feel more like places borrowed than places possessed: “In the scope of a lifetime, I was only a tourist.” Do you feel as if you’ve put down taproots in the house you’re staying in? Or as if you’re only camping out? In ‘Under Magnolia: A southern memoir’, Frances Mayes writes that she has always admired lives that flourish in place. “I like generations following one another in the same house, where lamp-light falls through the windows in squares of light on the snow, and somebody’s height chart still marks the kitchen doorway.” Yet Frances kept moving. She says that at a few times in her life she wasn’t aware that she’s just stepped onto a large X, not knowing it’s time to leap. Change might not have been on her mind. Why change? Why take a chance? Maybe, girlfriend, it’s as Frances says: The only thing more surprising than the chance she’s taking . . . is where it’s taking her. And she’s not necessarily talking about geography; more about something that happens between you and a place; “the essence of a place, the part of it that picks you up and puts you down somewhere else”.

TREES WHOLESALE TO THE PUBLIC

WILD ROUTE NURSERY

Looking for the best prices on Indigenous trees? We offer the best prices on a wide selection of trees to the public. Our knowledgeable staff is here to help you find the perfect trees for your need

SAINTS STREET, PLOT 92
SWAWELPOORT
CALL: 066 486 5286

STUMBELBLOC PRETORIA (PTY) LTD

Building made as easy as...

Dip... Pack... Done!

Houses - Boundary walls - Livestock Sheds - Ponds - Retaining Walls - Outbuildings

@Stumbelblocpta
www.stumbelbloc-pta.co.za
T: 012 943 4943 C: 071 347 2866
E: admin@stumbelbloc-pta.co.za

WE ARE THE LEADING FABRICATION COMPANY OF ALL SINTERED PORCELAIN BRANDS IN GAUTENG.

With the largest display of FULL SLABS in Pretoria!

INTRODUCING INFINITY OCEAN BLUE

- Resistance to surface scratching
- Heat resistant
- Resistant to low temperatures
- Versatile
- High resistance to breakage
- Easy to clean

We insure our slabs meet the highest global standards, so that you can enjoy excellent quality when installing Infinity Ocean Blue.

For quotes or more information:
Verny 082 334 1891 | Sales office 012 809 8928
East Ridge Design Center, Shop C1, Graham Road
Zwavelpoort, Pretoria
www.juststone.com

To see more of our work, visit our online profile: @JustStoneProjects

- Fabricators of Repate -

Klop abdominale swelling en ongemak

Oornag-VERLIGTING van HARDLYWIGHEID

Geen kunsmatige bymiddels, kleur- of geurmiddels nie.
Vry van laktose, gluten, suiker, tartrasien en soja.

hulplyn 086 111 8272 progast.global

Nou beskikbaar by Takealot, Dis-Chem & uitgesoekte apteke & Clicks-winkels landwyd.

Hierdie ongeregistreerde medisyne is nie deur die SAHPRA geëvalueer vir die kwaliteit, veiligheid of beoogde gebruik daarvan nie.